

Varaždinska
županija

Gradanski odgoj i obrazovanje u praksi

Projekti osnovnih i srednjih škola
Varaždinske županije
u šk. god. 2021./2022.

Dragi učenici, poštovani roditelji, učitelji, mentori,

u rukama držite prvu brošuru koju je Varaždinska županija izdala kao rezultat raspisanog poziva za sufinanciranje projekata u okviru građanskog odgoja u školskoj godini 2021./2022.

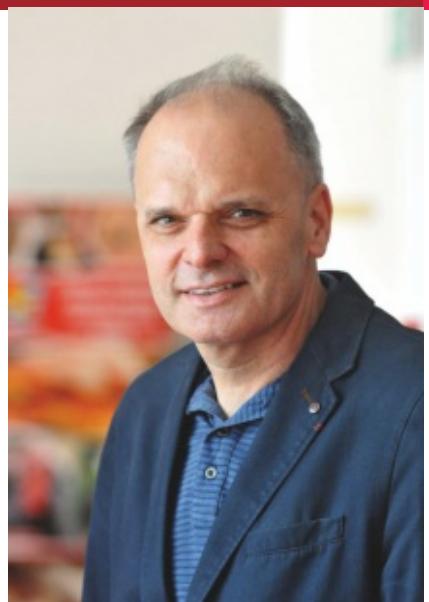
Cilj ovog poziva bio je pružiti mogućnost učenicima da se kroz razne projekte razvijaju u cjelovitu osobu kako bi što lakše donosili odluke u današnjem društvu punom izazova.

To je dugoročan proces koji bi trebao započeti edukacijom djece od njihove najranije dobi. Učeći o svojim pravima, ali i odgovornostima u građanskom društvu, posebno ističući važnost tolerancije, ljubaznosti, poštovanja prema sebi i drugima, međusobnog uvažavanja, preuzimanja aktivne uloge u zagovaranju ljudskih prava, postat ćemo društvo jednakih šansi. Ne smijemo pritom zaboraviti ni na stjecanje znanja o održivom razvoju i ekologiji, prihvaćanju različitosti, finansijskom opismenjivanju, ali i razumijevanju uloge medija – odnosno na sve komponente kako bi učeniku pomogli da kao građanin bude učinkovit na lokalnoj, nacionalnoj, ali i međunarodnoj razini.

Stoga ovim putem zahvaljujem svim učenicima koji su se rado uključili u projekte u okviru građanskog odgoja i pokazali nam bogatstvo različitosti koje nudi naša zajednica, od ljudsko-pravnih projekata, do političkih, kulturnih, ekonomskih do ekoloških.

Posebno hvala svim nastavnicima i mentorima koji su odlučili učiti i poučavati djecu o važnosti građanskog odgoja i obrazovanja, prenoseći svoja životna znanja i iskustva na mlađe naraštaje.

Andelko Stričak
župan Varaždinske županije

Školsku zajednicu čine učenici, njihovi roditelji, učitelji, ravnatelj, škola, lokalna sredina, osnivač, nadležno ministarstvo, no njeni središte svakako jesu i moraju biti učenici. Interes je Varaždinske županije kroz projekte građanskog odgoja aktivno ih uključiti u rad škole i školske zajednice, pripremiti ih za život u današnjem svijetu te ih osposobiti za sudjelovanje u javnom životu – od školske zajednice, preko lokalne i državne do globalne razine. Upravo s tim ciljem Varaždinska županija je raspisala poziv za sufinanciranje projekata u okviru građanskog odgoja u školskoj godini 2021./2022. Informacije o svim prijavljenim i provedenim projektima u osnovnim i srednjim školama Varaždinske županije možete pronaći u ovoj brošuri.

Tako su, primjerice, učenici u suradnji sa svojim učiteljima i nastavnicima otkrivali tragove lokalnog i nacionalnog identiteta, putovali Hrvatskom srcem, uređivali vanjske učionice i školski prostor, pratili kvalitetu zraka u učionicama, brinuli o kućnim ljubimcima, istraživali važnost mentalnog zdravlja, financijski se opismenjavali i još mnogo, mnogo toga. Svi ovdje objedinjeni školski projekti ostaju dokumentirani kao pisani trag budućim generacijama, ali ujedno i poziv svima nama da aktivnim sudjelovanjem u lokalnoj zajednici život učinimo ljestvicom i boljim.

Velika zahvala svim učenicima i mentorima na sudjelovanju u školskim projektima!

dr.sc. Miroslav Huđek,
pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu,
kulturnu i sport Varaždinske županije

Sadržaj

5	Osnovna škola Franje Serta Bednja
6	Osnovna škola Beletinec
7	Osnovna škola Bisag
8	Osnovna škola Breznički Hum
9	Osnovna škola Cestica
10	Osnovna škola Andrije Kačića Miošića Donja Voća
11	Osnovna Škola Ivana Kukuljevića Sakcinskog Ivanec
12	Osnovna škola Petar Zrinski Jalžabet
14	Osnovna škola Ivana Rangera Kamenica
15	Osnovna škola grofa Janka Draškovića Klenovnik
16	Osnovna škola Kneginec Gornji
17	Osnovna škola Ante Starčevića Lepoglava
18	Osnovna škola Ludbreg
19	Osnovna škola Ljubešćica
20	Osnovna škola Martijanec
21	Osnovna škola "Gustav Krklec" Maruševec
22	Osnovna škola Novi Marof
23	Osnovna škola Petrijanec
24	Osnovna škola "Podrute"
25	Osnovna škola Metel Ožegović Radovan
26	Osnovna škola Sračinec
27	Osnovna škola Sveti Đurđ
28	Osnovna škola Vladimir Nazor Sveti Ilijा
29	Osnovna škola Svibovec
30	Osnovna škola Šemovec
32	Osnovna škola Trnovec
33	Osnovna škola Antuna i Ivana Kukuljevića Varaždinske Toplice
34	Osnovna škola Tužno
35	Osnovna škola Veliki Bukovec
36	Osnovna škola Vidovec
37	Osnovna škola Vinica
38	Osnovna škola Visoko
39	Osnovna škola Izidora Poljaka Višnjica
40	Druga gimnazija Varaždin
41	Elektrostrojarska škola Varaždin
42	Glazbena škola u Varaždinu
43	Gospodarska škola Varaždin
44	Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin
45	Srednja strukovna škola Varaždin
46	Medicinska škola Varaždin
48	Prva gimnazija Varaždin
50	Srednja škola Arboretum Opeka Marčan
51	Srednja škola Ivanec
52	Srednja škola Ludbreg
53	Srednja škola Novi Marof
54	Srednja škola u Maruševcu s pravom javnosti Maruševec
55	Strojarska i prometna škola Varaždin

Osnovna škola Franje Serta Bednja

Naziv projekta:

EKOLOGIJA I ODRŽIVI RAZVOJ

Voditelj projekta: BERISLAV NJEGOVEC

O PROJEKTU: U šk. god.

2021./2022. OŠ Franje Serta Bednja i njena područna škola Josipa Jedvaja u Vrbnom uključile su se u provođenje projektnih aktivnosti u sklopu Građanskog odgoja i obrazovanja, a kojega ostvaruju u suradnji s Varaždinskom županijom. Odabrano područje za provođenje projekta je ekologija i održivi razvoj. Cilj je bio poučavanje o zdravom načinu života, očuvanju prirode, bioraznolikosti i održivom razvoju. Projektne aktivnosti provodile su se u sklopu izvannastavnih aktivnosti. Zaduženi učitelji osmislili su niz načina realizacije ovoga projekta.

Jedna grupa učenika izrađivala je povišene gredice za začinsko bilje, a odlučili su napraviti i hotel za kukce. Druga grupa učenika obrađivat će vrt u blizini škole u kojem se sade i siju autohtone vrste cvijeća i povrća. Budući da je

04. 2022. 11:31

ograda na školskome vrtu dotrajala, bilo ju je potrebno zamijeniti drugom. Uz veliki angažman učitelja, učenika, roditelja i tehničkog osoblja škole nastao je tradicijski plot od šibe, karakterističan za ove krajeve.

Treća grupa učenika u sklopu školske zadruge obavlja radove u školskom voćnjaku. Krajem travnja područnu školu posjetili su članovi Udruge Gredica iz Varaždina koja se bavi promicanjem održivog načina življenja pa su njihovi savjeti i prigodno predavanje itekako dobro došli.

U projektu je sudjelovalo stotinjak učenika i učenica - učenici od prvog do četvrtog razreda matične škole u Bednji, učenici uključeni u eko grupu te svi učenici područne škole u Vrbnom.

Voditelj projekta je Berislav Njegovec, uz veliku pomoć kolegica i kolega: Danijele Marković, Ane Ernoić, Ele Šprem, Ivana Loparića, Davida Husnjaka, te roditelja i učenika.

Nakon prvih nekoliko mjeseci provođenja ovoga projekta može se reći da i učenici i učitelji uživaju u radovima na svježem zraku, u prirodi. Nadamo se da će ovime napraviti barem mali, ali značajan korak prema kvalitetnijem suživotu s prirodom.

Osnovna škola Beletinec

Naziv projekta:

ZLATNA RIBICA

Voditeljica projekta: JELENA BREZOVEC PAVLIČEK, pedagoginja

O PROJEKTU: U projekt Građanskog odgoja "Zlatna ribica" uključeni su učenici drugog razreda i članovi Vijeća učenika, predsjednici pojedinog razrednog odjela. Projekt obuhvaća 9 učenika drugog razreda, po jednog učenika trećeg, šestog, sedmog i osmog razreda, što je ukupno 13 učenika. U provedbi projekta izrazito nam je bila bitna suradnja s lokalnom zajednicom, konkretno sa Športskim ribolovnim klubom "Keder" iz Beletinca, ljubiteljima prirode i ribolova koji u svojem posjedu imaju ribnjak korišten u sportsko ribolovne svrhe.

Tijekom veljače u našoj je školi održano predavanje ŠRK "Keder" za uključene učenike o vrstama riba u njihovom ribnjaku i općenito u slatkovodnim ribnjacima, ribolovnoj etici i ponašanju u prirodi. Saznali su da je u Beletincu

nekada bilo stanište zelene žabe, dok ih je danas sve manje, gotovo da ih i nema. Učenici su tijekom predavanja sudjelovali u raspravi, nabrajali njima poznate vrste riba, predstavljali načine na koje oni zamišlju ribolov, a na kraju predavanja i nacrtali vlastiti ribnjak.

Zelena žaba je bila tema radionice učitelja biologije Damira Bendelje. Učitelj je učenicima objasnio karakteristike navedene životinjske vrste i njihovo ponašanje. Tijekom radionice učenici su zaključili da je rijeka Bednja pogodno stanište za ovu vrstu te kako bi bilo dobro da se ona očuva na našem području. Radionica je završila izmišljanjem priča učenika o životu zelene žabe u Beletincu te izrađivanjem zelenih žaba od gline pod vodstvom učiteljice Vesne Fadige.

Učiteljica prirode Petra Milinković je s učenicima obilježila Međunarodni dan rijeke i Svjetski dan voda te održala interaktivnu radionicu s temom Onečišćenje okoliša i voda. Učenici su tijekom radionice naučili o najčešćim onečišćivačima okoliša i voda u našoj blizini te su predlagali kako navedeno sprječiti.

U travnju i svibnju smo posjetili ribnjak u Beletincu, gdje su nas predstavnici ŠRK "Keder" upoznali s pravilima ponašanja, poribljavanjem, ribolovnom opremom kao što su štapovi, udice, olovo, mamac. Učenici su i sami rukovali ribolovnom opremom, a neki su se i po prvi puta okušali u pravom ribolovu.

U lipnju ćemo stečeno znanje pokazati na Danu ribolova.

Izrazito nas veseli što su i druga djeca iz Beletinca, koja nisu polaznici naše škole, pokazala interes da se uključe u projekt.

Osnovna škola Bisag

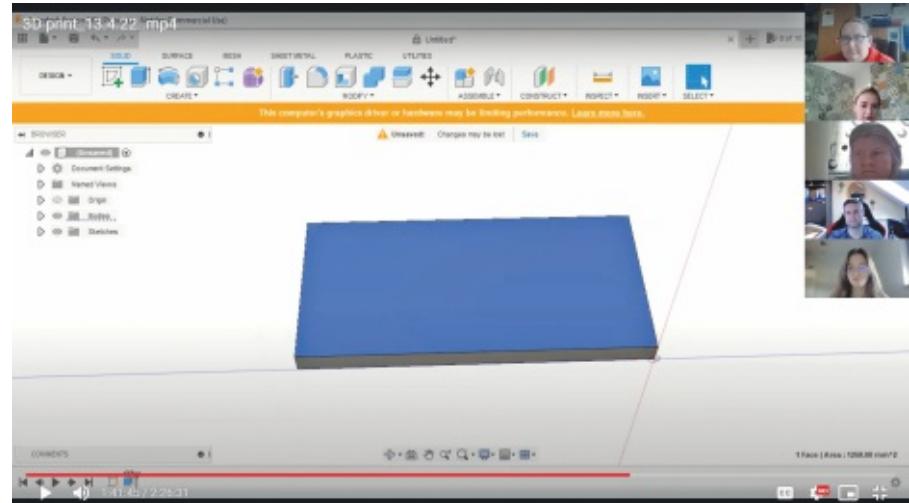
Naziv projekta:

FINANCIJE RAZUMIJEM, PAMETNO KUPUJEM

Voditeljica projekta: DRAŽENKA ŠVELEC-JURIČIĆ, ravnateljica

O PROJEKTU: Cilj je projekta bio razvijanje finansijske pismenosti naših učenika kao kombinacije znanja, vještina, stavova i ponašanja koji su potrebni za donošenje ispravnih finansijskih odluka i odgovorno finansijsko ponašanje sada i u budućnosti. Uzimajući u obzir činjenicu da je finansijska pismenost mentalni proces koji koristimo prilikom donošenja odluke o vezi novca gdje se kontekst u kojem koristimo finansijsku pismenost tijekom života neprestano mijenja, definirali smo projektne aktivnosti prilagodivši ih spoznajnim sposobnostima i iskustvenoj komponenti učenika.

U aktivnosti projekta uključili smo sve učenike naše škole kroz predavanja i radionice s temom finansijske pismenosti. Projekt smo započeli uvodnim online predavanjem prof. Krunoslava Habuneka, predsjednika Udruge Finansijska pismenost i poduzetništvo iz Varaždina koji je učenike 5. - 8. razreda upoznao s osnovnim pojmovima finansijske pismenosti te im, polazeći od njihovih iskustava, približio sustav finansijskih institucija, pojam finansijskih proizvoda i novca te im predložio neke od načina štednje. Nakon uvodnog predavanja uslijedila su predavanja i radionice koje su pripremili učiteljice naše

škole (Sanja Mamić, Lidija Klaus, Silvija Kontrec, Martina Gerin, Ines Horvat, Snježana Antolković, Danijela Peček, Ana Keleminec i Anica Kukec). Predavanja i radionice za učenike bile su strukturirane kroz sedam tema, na način da je svaka radionica održana tri puta (za učenike 3. i 4. razreda, 5. i 6. razreda i 7. i 8. razreda) prilagođeno spoznajnim i iskustvenim sposobnostima učenika. Istovremeno, učiteljice 1. i 2. razreda (Marijana Habijan i Marijana Vnučec) na satovima su razrednika obrađivale teme iz područja finansijske pismenosti prilagodivši ih uzrastu svojih učenika. Kroz radionice učenici su naučili definirati pojmove potrošnje i potrošača, objasniti razliku između potrošačke kulture i odgovorne potrošnje, razlikovati potrebu od želja, prepoznati specifičnosti i opasnosti internetske kupovine, demonstrirati mogućnosti korištenja debitne kartice tekućeg računa, interpretirati devizne tečajeve i izračunati vrijednost kune u stranim valutama, objasniti pojam kamatne stope, što je kredit te koje su vrste, namjene i uvjeti odobravanja kredita, razlikovati bruto i neto dohodak, definirati i izraditi svoj osobni proračun ili proračun kućanstva.

Sve su teme učenicima predstavljene kroz teorijski i praktični dio na način da su učenici ispunjavali naloge za plaćanje, pisali reklamaciju za dobiven pogrešan proizvod naručen u internetskoj trgovini, izrađivali plan štednje, izrađivali vlastiti finansijski plan, računali kamate, planirali kupovinu.

U okviru projekta Škola je kupila 3D printer te su za zainteresirane učenike 5. - 8. razreda održane besplatne online radionice za rad s 3D printerom u suradnji s Udrugom Carpe Diem iz Karlovca.

Učenici su naučili princip rada s 3D printerom, skicirati profil za ekstrudiranje u alatu Autodesk Fusion 360 koji služi za dizajniranje i projektiranje proizvoda za 3D printanje i printati model kovanice i privjeska u 3D printeru.

Vrijednost i dobrobit ovoga projekta višestruka je za učenike i učitelje naše škole. Kroz suradnički rad, uz stručnu podršku i dijeljenje znanja naših učitelja i vanjskih suradnika, spajajući principe zorne nastave, nastave na daljinu i rada s digitalnim tehnologijama, učenici su usvojili znanja i vještine koje će im biti dodana vrijednosti u dalnjem školovanju i njihovom profesionalnom usmjerenju.

Osnovna škola Breznički Hum

Naziv projekta:

VANJSKA UČIONICA

Voditeljica projekta: MARIJA ZRINKA SOKAČ

O PROJEKTU: Potreba za izvođenjem nastave na otvorenom posljednjih je godina bila osobito izražena. Naime, u Osnovnoj školi Breznički Hum već je postojala manja učionica uz školsku zgradu. Ideja za obnovom i proširenjem ove je godine mogla biti i realizirana zahvaljujući donaciji općina i sredstvima Varaždinske županije. Cilj ovoga projekta je izrada pet radnih centara vanjske učionice u svrhu odgoja i obrazovanja, ostvarivanja međupredmetnih tema, očuvanja baštine i sinergije čovjeka i prirode.

Voditeljica projekta je Marija Zrinka Sokač, a učitelji uključeni u osmišljavanje i izradu bili su: Ana Skuhala, Vesna Pucak, Zlatko Rusan i Nedeljko Ravić. Najprije su učenici viših razreda sami osmislili svoju vanjsku učionicu koju su na satovima razrednika predstavili uz priložen troškovnik za materijal i radove. Od donacije roditelja prikupljeno je pedesetak automobilskih guma koje je prvo trebalo pripremiti za bojanje. Oprane i osušene doobile su novo ruho zahvaljujući kreativnom oslikavanju akrilnim bojama. Pilana "Demus" donirala je hrastove letvice koje su nakon brušenja i bojanja sedmaša i osmaša pretvorene u 15 udobnih klupa. Partneri u projektu bili su Općina Breznički Hum i Općina Breznica. Gospodin Zoran Hegedić, načelnik Općine Breznički Hum organizirao je nabavku drvenih kolutova za kabel, koji su se nakon ručnog brušenja i bojanja pokazali kao odlični stolovi. Općina Breznica donirala je 6 kubičnih metara šljunka. Vrijedni učenici sedmog i osmog razreda pripremili su

podlogu buduće učionice iskopavši ukupno 6 kubnih metara zemlje, na što je slijedilo postavljanje šljunka.

Učenici su i ovoga puta pokazali svoju kreativnost, ali i želju za doprinosom zajednici. Otkrili su da imaju sličnih iskustava pomažući roditeljima u krećenju svojih soba, ali i u težim poslovima kao što je oranje, malčanje i cijepanje drva.

Tijekom svibnja zasadili smo autohtone vrste cvijeća kako bi se sačuvale poznate vrste i podsjećale na potrebnu povezanost čovjeka i prirode.

Ravnateljica Vesna Ivančan ističe da je uređena vanjska učionica ponos naše škole, a održavat će se minimalnim ulaganjima i nadogradnjom edukativnim pomagalima. Posebno smo zahvalni našim partnerima u projektu, Varaždinskoj županiji i svima koji su pomogli u njegovoj realizaciji.

Osnovna škola Cestica

Naziv projekta:

ZDRAVI DORUČAK

Voditeljice projekta: IVANA ČORKO I NIKOLINA LAZAR

O PROJEKTU: U projektu „Zdravi doručak“ sudjelovali su učenici 3. c matične i 4. d razreda područne škole. Cilj projekta je bio kod učenika probuditi svijest o pravilnoj i zdravoj prehrani, o važnosti konzumiranja doručka kao najvažnijeg dnevnog obroka, usvojenost zdravih navika, svakodnevna primjena, pozitivan odnos prema hrani, redovito doručkovanje, stvaranje znanja i iskustava te njihova primjena u svakodnevnom životu, preuzimanje odgovornosti za vlastito zdravlje, usvajanje prezentacijskih vještina, osobno zadovoljstvo, samostalnost u radu.

Projekt se provodio kroz različite aktivnosti u izvannastavnim aktivnostima (Domaćinstvo). Provođenjem uvodne ankete o prehrabbenim navikama učenika željela se vidjeti kvaliteta doručka kojeg učenici konzumiraju prije provođenja projekta. Analiza je pokazala da učenici nemaju

dovoljno razvijene navike doručkovanja, što je bio dodatan poticaj da se te navike kod učenika pokušaju promijeniti.

Nakon uvodne prezentacije o hrani i upoznavanja zdravih namirnica, provodile su se razne aktivnosti vezane uz zdravi doručak. Za doručak su učenici radili različite namaze sa zdravim namirnicama, voće salate, smoothie od voća i povrća, prirodne sokove, istraživali o zdravim namirnicama i njihovom utjecaju na tijelo čovjeka. Također su sijali začinsko bilje poput mente, peršina i vlasca, posjetili lokalna poljoprivredna gospodarstva i mljekaru, a izrađivali su i igre slikovnim karticama različitih živežnih namirnica koje konzumiramo za doručak.

Tijekom provođenja projekta učenici su vodili dnevnik prehrane u koji su bilježili provođenje praktičnog rada i zapisivali svoja iskustva i doživljaje nakon

konzumacije određenih namirnica. Na kraju su samovrednovali novo stečeno znanje.

S obzirom na pozitivnu reakciju učenika i želju za nastavkom zdravog doručkovanja, projekt „Zeleni doručak“ provodit ćeemo i dalje u sklopu sata razrednika, izvannastavne aktivnosti i u korelaciji s ostalim odgojno-obrazovnim predmetima.

Osnovna škola Andrija Kačića Miošića, Donja Voća

Naziv projekta:

GRADIMO ZA BUDUĆNOST

Voditeljica projekta: VLATKA MAJCEN, učiteljica razredne nastave s pojačanim programom iz povijesti

O PROJEKTU: Nakon energetske obnove škole i ugradnje dizalice topline završili su radovi u školskom parku. Zbog iskapanja bagerima i teškom mehanizacijom, travnjak i cvjetnjaci u školskom parku su uništeni te smo odlučili ovom prostoru vratiti nekadašnji sjaj, ali u novom ruhu.

Kako živimo u vremenu epidemije i općenito se novim kurikulima preporuča boravak na otvorenom, odlučili smo da taj prostor pretvorimo u učionicu na otvorenom i igralište za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi. Tako je predloženo da izradimo klupice, hotel za kukce, gredice za biljke i vodenim vrtom kako bi u ovoj učionici učili o prirodi promatranjem same prirode. Park je poprilično velik prostor gdje već postoji kućica s toboganom i mala

sjenica, a u centru našeg mjesta i u blizini same škole ne postoji igralište za djecu, odlučili smo dio parka namijeniti najmanjim mještanima našeg kraja i njihovim roditeljima.

U uređenju smo koristili što više prirodnih materijala koji su lako dostupni. Pletenjem košara za visoke gredice upoznali smo i tradicijski način gradnje, odnosno kako su se nekad plele ograde. Sa uređenjem smo započeli na početku nastavne godine kako bi iskoristili što više lijepog vremena. Tako je na postojećem toboganu zamijenjen krov i napravljene su nove stepenice. Gredice su također napravljene u jesen kada smo dobili donaciju vrbinih grana, a djeca su naučila da to i nije jednostavno i lako napraviti. Ljuljačku, koja je postala centralni dio samog parka, napravili smo od paleta i obojili je bojom za drvo. Klackalica je napravljena od drvenih stupova za električne vodove, od kojih planiramo napraviti i klupe za vanjsku učionicu te centar za vježbanje ravnoteže. Od debla i grana breza, koje su srušene radi starosti, naš park dobio je prekrasne ukrase: zaljubljeni par koji sjedi na klupi, sobove, leptira, gljivu i vlakić, koje je preko zime stvorio naš školski majstor.

Proljeće i lijepo vrijeme iskoristili smo za sadnju u gredice i uređenje vodenog vrta. Visoke gredice zasadili su učenici nižih razreda i tako su dobili priliku promatrati razvoj biljaka od sjemena do ploda, promjene u prirodi tijekom godišnjih doba, naučit će se orijentirati se u prostoru, štititi

bilje i životinje te razvijati ekološku svijest.

Cilj ovog projekta bio je stvoriti prostor u kojem bi se svi članovi naše zajednice dobro osjećali i kvalitetno provodili vrijeme. Iako još ima dosta ideja koje bi voljeli realizirati, samim početkom radova u parku, park je opet oživio, postao je omiljeno mjesto učenika, djece i roditelja za igru i druženje, te smatramo da je cilj ostvaren, a našim radom, kreativnošću i suradnjom naš park može postati najljepši kutak naše škole. Ponosni smo što smo učenicima pokazali da svojim radom možemo mijenjati i uljepšavati svijet oko nas, a učenje tih vrijednosti jest „građenje za budućnost“.

Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sakcinskog Ivanec

Naziv projekta:

ZABORAVLJENA PLOČA PLANINARSKOGA GRADA

Voditeljica projekta: SUZANA JAGIĆ, učiteljica povijesti

O PROJEKTU: U OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec teme iz Građanskog odgoja i obrazovanja kontinuirano se provode već šestu godinu kao izvannastavna aktivnost Mali građani koju vodi učiteljica Povijesti Suzana Jagić. U šk. godini 2021./2022. Mali građani 5. b razreda istražili su problem uočen u lokalnoj zajednici te su dali prijedlog njegova rješavanja oblikujući sjajan i kreativan projekt pod nazivom Zaboravljeni ploči planinarskoga grada koristeći pri tome uporabu suvremenih digitalnih alata budući da se ovogodišnja smotra projekata GOO održala 28. 3. 2022. god. kao Online smotra – Projekt građanin 2022.

Projekt je potaknuo učenike na aktivno sudjelovanje u životu škole i šire zajednice s ciljem osobne i zajedničke dobrobiti preko rješavanja pitanja od općega interesa. Velikim brojem aktivnosti obnovljena je ploča s podatcima o nadmorskoj visini grada Ivance koja se nalazi u samom gradskom središtu na zgradi Doma zdravlja, a bila je zapuštena i zaboravljena jer

je natpis na njoj u potpunosti izblijedio. Istraživanjem u projektu učenici su osvestili važnost poznavanja i zaštite zavičajne baštine te njezine promidžbe u turističke svrhe što dugoročno doprinosi gospodarskome razvoju i općenito poboljšanju kvalitete života grada u kojem živimo.

Velik broj aktivnosti i materijala koje su učenici izradili tijekom projekta oblikovano je u digitalni

oblik zajedno s videozapismima predstavljanja projekta po etapama. Kreiran je QR kod koji se nalazi na ploči te pomoći čitača vodi do web stranice projekta. Tijekom projekta uređen je okoliš ploče te zasađeno cvijeće u žardinjere koje su obojane novom bojom.

Projekt su na županijskoj Smotri predstavili Eli Lepoglavec, Lovro i Lana Mavrek te Pavla Olman.

Osnovna škola „Petar Zrinski“ Jalžabet

Naziv projekta:

NAŠ ZELENI OTISAK

Voditelj projekta: MILIVOJ DRETAR, prof. povijesti i geografije

O PROJEKTU: Glavni cilj projekta bilo je uređenje školskog parka u Jalžabetu te priprema za izvođenje nastave na otvorenom, odnosno poticanje vanučionične nastave, ali i otvaranje parka mlađeži i ostalima. Početkom nove nastavne godine Učiteljsko vijeće OŠ „Petar Zrinski“ Jalžabet imenovalo je voditelja projekta - Milivoja Dretara, učitelja povijesti i geografije 5.-8. razreda koji je u dogovoru sa ravnateljicom škole Mirjanom Kučar te ostalim učiteljima pristupio razradi projekta prema vremenskim i tematskim sastavnicama. Učitelji su na satovima razredne zajednice kroz raspravu došli do prijedloga koji bi se satovi i kada mogli izvoditi u školskom parku te koji im je materijal potreban za takvu nastavu. Voditelj projekta i ravnateljica su prema prijedlozima raspodijelili finansijska sredstva dobivena od Varaždinske županije te pristupili nabavci potrebne

opreme, uređaja i usluga za provedbu projekta. U tu je svrhu osmišljena središnja učionica na otvorenom, odnosno mjesto s klupama i stolom te pokretnom pločom, ali i ostali dijelovi parka koje bi uredili u edukativne svrhe.

Ostali ciljevi projekta su: uključivanje učenika u proces planiranja, pripreme, izrade i korištenja školskog parka; učenje o osnovama vrtlarenja; izrada praktičnih radova u školi; edukacija djelatnika i učenika; razvijanje suradnje na izmjeni ideja u pripremi i planiranju parka; razvijanje kolegjalnih odnosu u školi i van nje u sklopu rada; poticanje kreativnosti i razvijanje ekološke svijesti od najmlađe dobi.

S uređenjem školskog parka poče se još u proljeće 2020. godine: orezana su visoka stabla, uklonjena suvišna drveća i grmlje, uklonjena je živica i postavljena prava ograda, uklonjene su suvišne betonske ploče od prijašnje staze, preseljen i obnovljen spomenik borcima NOB-e i žrtvama rata, postavljena bista bana Petra Zrinskog (u sklopu obilježavanja 180. godišnjice podizanja prve školske zgrade), zasađeno 10-ak novih stablašica u sklopu nacionalne akcije „Zasadi

stablo, ne budi panj“, uređen parking mjesto. Tijekom zimskih mjeseci pristupilo se nabavci potrebne opreme za park. Najveći dio sredstava utrošen je na izradu, dopremu i postavljanje „učionice“ koja se sastoji od para drvenih klupa. Planira ju se još nadopuniti stolovima te pokretnom pločom. Nabavljeni su dijelovi za plastične kompostere, kupljeni meteorološki uređaji (kompas, vjetromjer i termometar), nabavljene sadnice i cvijeće, komposti, boja i pribor za bojanje ulaza. U planu je nabava šljunka za stazicu, prirodnog kamena za postament, otpornih boja za asfalt, pribor za bojanje sportskih naprava, tegle, drvna građa za upotpunjavanje učionice.

U svrhu edukacije, podizanje razine kreativnosti te razvoja suradnje ostvaren je kontakt sa Srednjom školom „Arboretum Opeka“ iz Marčana - predstavnici učenika posjetili su njihovu školu i školski park te intervjuirali ravnateljicu gđu Tršinski. S djelatnicima Osnovne škole „Milana Langa“ iz Bregane održali smo online konferenciju te su s nama podijelili vrijedna iskustva u uređenju parka i prijave za natječaj „Najljepši školski vrt“. Već ranije smo ostvarili suradnju s Šumarskim institutom iz Jastrebarskog odakle su nam donirane sadnice Gupčeve lipe i bukve iz perivoja dvorca Erdödy. Stariji učenici (8. razred) anketirali su mlađe i velika većina učenika je zainteresirana za što duži boravak u parku. Prije početka radova na finalnom uređenju razredi su se podijelili prema radionicama poput: Mali razred, Meteostup, Sportski kutak, Aromatična

gredica, Školica-igrica, Upoznaj floru, Elektrobicikl, Naš Pero, Veseli ulaz, Komposteri. Radionicama su definirani sudionici te ishodi pa su radovi započeli krajem ožujka. Tako je radionica Školica-igrica namijenjena svim učenicima u razvijanju motoričkih sposobnosti i kondicije, u sklopu Sportskog kutka planira se urediti školsko igralište (golovi i koševi, teren za skok u dalj, preče), dok je radionica Upoznaj floru namijenjena učenicima predmetne nastave u svrhu upoznavanja domaćeg raslinja, drveća i cvijeća. S korištenjem parka započelo se već u jesen 2021., u studenom je održana vanučionična nastava orientacije u prostoru (Geografija, 5.r.), u veljači su učenici 1. razreda sklopu SRZ-a izradili i postavili kućice za ptice u parku. Na

Međunarodni dan žena održan je prigodni program i druženje zaposlenica Škole u parku uz podjelu jaglaca. Neki su razredi već održali svoje prve satove prirode i društva u parku, proslavljen je Dan škole, Plavi dan u sklopu projekta SEMEP (03.05.), Dan Europe, a u parku je planirana i svečanost završetka nastavne godine u srpnju ove godine.. Članovi Školske družine „Suhodol“ uređenje parka popratili su i kroz projekt „Naš mali park voli svaki čak“ u sklopu projekta Građanin na županijskoj i državnoj smotri. Nakon radionica i otvorenja parka, planira se početkom nove nastavne godine (jesen 2022.) započeti sa satovima na otvorenom.

Osnovna škola Ivana Rangera Kamenica

Naziv projekta:

MI TO MOŽEMO – IZGRADNJA OKRETIŠTA AUTOBUSA

Voditeljica projekta: MIRJANA POSAVEC

O PROJEKTU: U posljednje vrijeme uočavamo kako sve više roditelja dovozi djecu u školu automobilima (iako učenici imaju organizirani prijevoz autobusom). Obzirom da je naša škola u slijepoj ulici, a preko ceste je asfaltirano igralište, parkirališnog prostora i nemamo baš previše te nam je školsko parkiralište redovito zapunjeno automobilima. Često su automobili parkirani uz cestu. Među učiteljima postoji dogovor da se dio prema igralištu ne parkira da bi se školski autobus mogao okrenuti, no obzirom da sve više roditelja dovozi djecu u školu po dolasku školskog autobusa taj prostor je redovito popunjen parkiranim automobilima. Tada vozači autobusa imaju problem: puste učenike, ali moraju cijelu ulicu voziti unatrag jer se ne mogu okrenuti. Odlučili smo aktivno djelovati i ispitati što naši prijatelji misle o tom problemu te pronaći rješenje. Ispitali smo 89 učenika naše škole od 5. do 8 razreda. Anketa je pokazala da 78% učenika smatra ovo naše istraživanje važno i visokim postotkom ocjenjuju da je to veliki problem za koji bi trebalo naći rješenje. Ispunili smo Upitnik za uočavanje problema i napisali što sve moramo napraviti kad se

pojavljuje neki problem i tko je odgovoran za rješavanje tog problema. Istražili smo kada se pojavljuju problemi, što je njihov uzrok. Zaključili smo da je to problem škole, nas učenika, ali i naše lokalne zajednice. Zaključili smo da je problem važan i da je naš zadatak pronaći rješenje.

Da bismo pronašli pravo rješenje za ovaj problem opet smo anketirali učenike koji su uočili da u produžetku slijepo ulice postoji dovoljno prostora da bi se moglo napraviti okretište i stajalište školskog autobusa koji ne bi „ovisio“ o prostoru za parkiranje pred školom.

Dio učenika primjetio je da je prostor/školsko zemljište ipak nedostatno za okretište. Istražili smo na katastar.hr portalu vlasnika zemljišta te smo uputili zahtjev /molbu za ustupanje nekoliko metara zemlje koja je u vlasništvu Župe Kamenica, što nam je i ustupljeno. Naša delegacija posjetila je gradonačelnika Grada Lepoglave koji nam je donirao dio šljunka i radovi su mogli započeti.

Za realizaciju projekta izradili smo plan za rad - u etapama. Želimo osvijestiti građane da je važno brinuti se svoju zajednicu i aktivno se uključivati u njen rad. Svoj plan realizacije izložili smo na Vijeću učenika. U ožujku 2022. krenuli smo s radovima. Uz pomoć odraslih

(ravnateljice) nabavljen je rovokopač koji je uklonio sloj zelene trave i zemlje te se pristupilo razvoženju i poravnjanju šljunka, a u radovima su sudjelovali i učenici.

Učenici su naučili raditi u timu. Napisali su plan aktivnosti. Proveli su i obradili anketu, komunicirali s lokalnom zajednicom te na kraju i sudjelovali u realizaciji nastajanja okretišta i stajališta za nas školski autobus.

Učenici su razvijali kritičko mišljenje, razmjenjivali različite stavove te prikupljali informacije o problemu koji su proučavali. Tijekom rada na projektu opažali su probleme u svojoj zajednici. Razvijali su socijalno-komunikacijske vještine međusobnom komunikacijom i kontaktiranjem vanjskih dionika te poduzimali aktivnosti da bi uočeni problem riješili. Naučili su upotrebljavati informacijsko-komunikacijsku tehnologiju obradom ankete, izradom prezentacije i pretraživanjem relevantnih informacija na internetu. Upoznali su se sa zakonodavnim okvirom Republike Hrvatske vezanim uz ovaj problem. Učenici su iskazali interes za ovaj problem i uvidjeli važnost njegovog rješavanja, kao i aktivnog sudjelovanja u zajednici i zajedničkog rješavanja problema.

Osnovna škola grofa Janka Draškovića Klenovnik

Naziv projekta:

MALI FOLKLORAŠI – ČUVARI TRADICIJE U NAŠEM KRAJU

Voditeljica projekta: JOSIPA POLANČEC, mag.cin.

O PROJEKTU: Projekt „Mali folkloraši – čuvari tradicije u našem kraju“ osmišljen je s ciljem poučavanja učenika o folklornim običajima našeg kraja, s naglaskom na dječji folklor i stvaralaštvo koje obuhvaća tradicijske dječje pjesme, plesove, instrumente, igre, brojalice i običaje vezane uz blagdane. Ideja je da učenici izvođenjem plesova i pjesama „ožive“ zaboravljene narodne običaje u školi, općini i široj zajednici.

U našoj školi je prije dvije godine ostvaren prvi nastup školskih folkloraša na Danu škole. Nastup su oduševljeno prihvatili i učenici i roditelji i svi žitelji naše općine.. Upravo zbog toga, nakon pauze zbog epidemioloških mjera, ponovo smo pokrenuli Male folkloraše sa željom poticanja naše škole i okoline na aktivnije njegovovanje tradicijske kulture.

Do sada provedene aktivnosti obuhvaćaju učenje brojalica, pjesmi, plesova, igara i šivanje narodnih nošnji u lokalnom obrtu. Tijekom veljače učenici su igrali razne tradicionalne igre, učili brojalice i upoznavali se s

osnovama plesa. U ožujku smo posložili koreografiju i počeli s uvježbavanjem. Upoznali smo i tradicionalne običaje vezane uz blagdan Uskrsa. Koreografija koju pripremamo je prikaz igara, brojalica, pjesmi i plesa dječjeg folklorнog stvaralaštva. Učenici će koreografiju izvoditi u narodnim nošnjama, šivanje kojih je također dio realizacije ovog projekta. Tijekom svibnja upoznajemo tradicionalne svadbene običaje, a u lipnju ćemo povodom obilježavanja Dana škole imati izložbu i radionicu izrade (zajedno s posjetiteljima) tradicionalnih igračaka i dječjih instrumenata.

Sve što smo radili i naučili prezentirat ćemo na svečanoj proslavi Dana škole povodom obilježavanja 160. godina školstva u Klenovniku i na lokalnim manifestacijama.

Dugoročni cilj provedbe ovog projekta je pokretanje sekcije mladih folkloraša u sklopu lokalnog Kulturno umjetničkog društva Klenovnik.

Osnovna škola Kneginec

Naziv projekta:

KNEGINEČKI PAPRENJACI - zaštita industrijskog dizajna kalupa za paprenjake

Voditeljica projekta: MARTINA GORIČANAC, voditeljica Učeničke zadruge „Kneginja“

O PROJEKTU: Učenička zadruga Kneginja 2018. godine pobijedila je na HRT - ovom natječaju Ja poduzetnik! Za natječaj je osmišljen kalup za izradu keksa paprenjaka. Kalup za paprenjake na sebi ima motiv Andrijine kule iz 13. stoljeća koja u kneginečkom kraju ima veliko povijesno značenje. Kalup se izrađuje od tanke šperploče te se sastoji od dva dijela koja se međusobno lijepe. Prema unaprijed izrađenom nacrtu, izgled kalupa prenosi se na šperploču te se onda pili. Dobiveni dijelovi, dio sa stiliziranim kulom te dio s valovitim rubom, međusobno se lijepe. Nakon što se dobro osuše, ručno se nanosi nekoliko slojeva boje, plave, žute, crvene i bijele, u proizvoljnim kombinacijama. Te su boje odabrane jer se upravo one javljaju i u grbu Općine Gornji Kneginec. Kada se premaz dobro osuši, kalup se ukrašava točkicama, cvjetićima i sl. Tim se proizvodom, između

ostalih, zadruga predstavlja na raznim manifestacijama i sajmovima.

Tijekom školske godine, u okviru izvannastavnih aktivnosti, učenici samostalno izrađuju kalupe ili peku paprenjake. S obzirom na jedinstven dizajn (koji su u potpunosti osmislice učenice naše škole) i originalnost proizvoda, otvorena je mogućnost da zadruga Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske podnese zahtjev za zaštitu industrijskog dizajna kalupa za paprenjake. Početkom školske godine 2021./2022. taj proces je i započeo. U rujnu 2021. zadruga je Zavodu poslala zahtjev za pretragom industrijskih dizajna kako bi se utvrdilo postoje li slični ili isti dizajni. Nakon pozitivnog odgovora, započeto je prikupljanje potrebne dokumentacije. U veljači 2022. Zavodu je poslana sva

potrebna dokumentacija. Početkom ožujka stigao je odgovor kojim je potvrđeno da je učenička zadruga Kneginja vlasnica industrijskog dizajna kalupa za paprenjake, a učenice i njihove mentorice upisane su u Registar industrijskog dizajna kao dizajneri.

Rezultate našeg rada predstaviti ćemo vodstvu Općine Gornji Kneginec, a kalup za paprenjake predložiti kao novi suvenir naše općine. Nadamo se da će vodstvo Općine prihvati i naš prijedlog da kalup za paprenjake postane protokolarni poklon Općine Gornji Kneginec. Na taj način bismo ostvarili suradnju s lokalnom zajednicom, ali bismo mogli i promovirati i Općinu i Osnovnu školu Kneginec Gornji izvan granica same općine.

Osnovna škola Ante Starčevića Lepoglava

Naziv projekta:

ČIPKA U EUROPI

Voditeljice projekta: IVANA VRČEK, MARTINA BREŽNI, MARINA HRNČIĆ

O PROJEKTU: Učenici OŠ Ante Starčevića Lepoglava, odnosno polaznice Čipkarske grupe „Dubravka“ uključeni su u projekt Građanski odgoj. U projekt je uključeno 6 učenica od prvog do četvrtog razreda, 15 učenica od petog do osmog razreda i 3 voditeljice projekta. Projekt pod nazivom „Čipka u Europi“ provodi se od studenog 2021. godine, a završetak projekta planiran je u rujnu 2022. Mlade čipkarice sudjelovale su na 25. Međunarodnom čipkarskom festivalu te su tamo predstavile naučenu vještinsku „klepkanja“ čipke te stečeno znanje o kulturnoj baštini

svojega kraja. Do kraja provedbe projekta učenici će snimiti video uradak o izradi čipke, povijesti čipke i važnosti baštine. Video uradak bit će dostupan na mrežnim stranicama škole te će biti poslan svima koji se žele okušati u „prebacivanju batića“.

Projekt „Čipka u Europi“ važan je za učenike jer na taj način razvijaju različite potrebne vještine poput poduzetništva, prenošenja znanja na druge te očuvanje kulturne nematerijalne baštine.

Osnovna škola Ludbreg

Naziv projekta:

OD SENZORNOG PARKA DO LUDBREŠKIH PARKOVA

Voditeljica projekta: OLJA DIJANOŠIĆ, učiteljica produženog boravka

O PROJEKTU: Ideja senzornog parka osmišljena je 2016.g. te je ostvarena kao školski projekt OŠ Ludbreg za tu školsku godinu. Od tada pa do danas Senzorni park se svake godine nadopunjuje u skladu s općim ciljevima projekta: poticanje učeničke kreativnosti i poduzetnosti kroz niz aktivnosti te obogaćivanje sadržaja u prostoru školskog dvorišta. Pojam višeosjetilnog vrta značio je stvaranje prostora u školskom okolišu koji se oblikuje ciljano odabranim sadržajima te međusobno uskladenim biljem, a sve zajedno treba pobuditi naša tj. dječja osjetila. Takav prostor djeluje mirisima, okusima, zvucima te strukturu. Psiholozi sve više naglašavaju fizičku i psihološku potrebu za povezivanjem čovjeka i prirode kroz hortikulturnu terapiju. Istraživanja su pokazala da višeosjetilni vrt smanjuje stres, a time potiče bolje raspoloženje.

Park je kružnog oblika na osunčanom travnatom terenu. Izvan kruga je zasađeno nekoliko mladih stabala kako bi se dobila prirodna sjena nad parkom za razdoblje vrućina. Vrtnotehničko uređenje parka svojim kontrastom materijala, boja i raznih struktura mora djeci učiniti taj prostor uzbudljivim mjestom za istraživanje. U prvoj školskoj godini svaki je tim (jedan ili više udruženih razreda) kreirao svoj sadržaj te ga postavio na određeno mjesto u parku. Radilo se s prirodnim materijalima (kamen, sadnja biljaka) te recikliranim materijalima (glazbeni zid napravljen od starog posuđa, vodopad te vjetrenjače od plastičnih boca, mobili od CD), tegle i penjalica od starih automobilskih guma. Gradila su se i nova rješenja, npr. šahovsko polje. Još su se koristili materijali poput drvenih paleta za kućicu, a kasnije su zazidane i dvije gredice u obliku puža od starih cigli. Vjugave stazice spajale su sve stanice u parku.

Na žalost, vremenske (ne)prilike utjecale su na vijek trajanja određenih materijala te je svako proljeće trebala nova obnova. Tako se izgled parka mijenjao iz godine u godinu pa su se počela tražiti trajnija rješenja. Bez obzira na nova rješenja, svaki puta se vodilo računa o vizualnim značajkama vrta kao što su boje jer one djeluju na osjećaj topline. Od nevizualnih značajki, stanice parka su morale pokriti i ostala područja: slušno, mirisno, okusno i taktilno. To znači da je svaka biljka ili predmet morao biti pristupačan i vidljiv sa svih strana, u interakciji sa suncem, vodom, strujanjem zraka ili sjenom.

U ovogodišnjoj obnovi centralni dio parka je pretvoren u labirint od čempresa i dodano je više kamenih detalja (postolja za klupice, postolje s koritom za vodu/za ptice, gambioni, koš za smeće). Dotrajali drveni stupovi zamijenjeni su metalnima kao i postolje za male tribine. Veselim bojama oslikani su i metalni i kameni dijelovi parka, a boje će se izmjenjivati i na cvjetnicama. Glavne staze su posute sitnim kameničićima, staza kroz labirint će se posuti korom, a uzvisina i rub parka su travnati. Izabrane biljke razlikuju se po teksturi listova te mirisa (lijekovite biljke), nekoliko njih je jestivo (jagode, peršin), šuškavo te različito na dodir.

Primarni korisnici projekta su svi učenici i učitelji OŠ Ludbreg koji održavaju park prema organiziranom rasporedu. Učenici razredne nastave ga koriste za izvanučioničku i istraživačku nastavu (sunčani sat, povećalo za bilje, hotel za kukce, rast biljaka). Djeca se u svoje slobodno vrijeme također zadržavaju u Senzornom parku, pod odmorom i nakon nastave (produženi boravak) te ga koriste kao prostor za igru, odmor i druženje. Osobito je značajan za osjetljivu skupinu djece (djeca s teškoćama senzorne integracije). Boraveći u takvom prostoru, neposrednim dodirom s biljem učenici doživljavaju ljepotu prirode prateći njezine mijene te uče o zaštiti okoliša.

Osnovna škola Ljubešćica

Naziv projekta:

VIZUALNE KOMUNIKACIJE

Voditelji projekta: IVICA ROJC, TAMARA SAKAČ

O PROJEKTU: Razvitak digitalnih tehnologija te svakodnevno korištenje mobilnih uređaja za snimanje raznih fotografija potaknulo nas je da učenike usmjerimo da te fotografije budu što bolje, da nauče koristiti boje i kontraste te osnovne mogućnosti uređivanja fotografija, ali i da se susretnu s profesionalnim fotoaparatima, dronom te da se okušaju i sami u snimanju i uređivanju vlastitih fotografija.

Prva radionica održana je pod vodstvom Patricie Lacković, magistre pedagogije, portugalskog jezika i književnosti te turističke pratiteljice. Radionica se sastojala od dvije teme: Boje oko nas i Objektivom po svijetu. Učenici su povezivali osjećaje i boje, ponovili o mješanju, značenju i važnosti boja, brandovima i manipulaciji boja te utjecaju boja na naše raspoloženje. Kroz drugi dio radionice su kroz veliku galeriju fotografija uočavali što je na kojoj fotografiji bitno, što je u centru te što se tom fotografijom željelo pokazati i dočarati.

Druga radionica održana je pod vodstvom Sare Horvatić, bacc.art., na temu Općenito o fotografiji. Sara je donijela mnogo profesionalne opreme te je učenicima objasnila svaki dio fotoaparata. Učenici su se posebno veselili isprobavanju raznih objektiva, u ulozi modela, no i u ulozi fotografa što ih je posebno zainteresiralo.

Treća radionica, uz vodstvo Kristijana Remenara i Tomislava Mlinarića, podigla je uzbudjenje na visoku razinu - u dvorištu škole se pojavila bespilotna

letjelica. Učenici su saznali da bespilotne letjelice koriste policajci i vatrogasci za obavljanje svojih poslova, da se uz pomoć njih snimaju koncerti i važni događaji. Prilikom upravljanja valja biti oprezan te provjeriti što se nalazi oko nas te da se nesmije zadirati u nečiju privatnost. Učenici su dobili osnovnu obuku kako upravljati bespilotnom letjelicom te se imali priliku isprobati letjelice.

Kroz četvrtu radionicu, uz vodstvo Siniše Jakopeca, učenici su educirani kako kroz besplatne programe mogu sami digitalno urediti fotografiju, pojačati kontrast, boju i oštrinu. Posebno zanimljiva im je bila digitalna manipulacija - spajanje nekoliko naizgled običnih fotografija u komplet koji izgleda zapanjujuće.

Peta radionica pod vodstvom učiteljice Tamare Sakač održala se u prirodi. Učenici su uzeli mobitele i fotoaparate u ruke i krenuli fotografirati zanimljiva mjesta unutar njihova mesta. Cilj je bio sve ono što su na radionicama naučili primijeniti na njihovim fotografijama.

U sklopu ovog projekta kupljeni su tintni printer A3 plus dodatna tinta, bljeskalica za fotoaparat, Dron – quadcopter s kamerom, uložna mapa A4 (5 kom), Photo papir A4 20/1 (10 kom) i jednostrane plutene ploče (7 kom) od kojih su dvije ostale školi a ostale su dodijeljene Dječjem vrtić „Leptirić“ iz Ljubešćice, KUD-u „Ljuba voda“ iz Ljubešćice, Udrudi umirovljenika i starijih osoba iz Ljubešćice, Udrugi branitelja s područja Općine Ljubešćica te ŠRD „Diver“ Ljubešćica. U sklopu projekta izrađen je i „Roll-up“ baner 100x200 cm.

Osnovna škola Martijanec

Naziv projekta:

DVOSTRUKA KORIST

Voditelj projekta: MIŠEL VIDOVIĆ, voditelj eko grupe

O PROJEKTU: Pod motom „Papir recikliraj i školi doniraj“ Osnovna škola Martijanec provodi projekt u okviru Građanskog odgoja u koji su uključeni učenici razredne i predmetne nastave sa svojim učiteljima, članovi Eko-grupe, domar i ravnateljica škole.

Sredstva za provođenje projekta osigurala je Varaždinska županija, kao osnivač škole, a koja na različite načine u vijek pruža podršku raznovrsnim projektima i potrebama učenika naših škola.

OŠ Martijanec, kao jedna od međunarodnih eko-škola, želi se posvetiti održivom razvoju u našoj školi i okolini te potaknuti učenike i roditelje na ekološku osviještenost. Projekt podržava i Općina Martijanec, koja nam je dozvolila postavljanje spremnika na javnim površinama u naseljima, kao i vlasnici i zaposlenici trgovina ispred kojih su spremnici postavljeni.

Koordinator projekta je učitelj glazbene kulture Mišel Vidović, voditelj Eko-grupe, a suradnici na projektu su: Sabina Lončarić i Anita Pretković, učiteljice razredne nastave, Sonja Đurkin, učiteljica likovne kulture, Spomenka Struški, učiteljica hrvatskog jezika, Goran Živković, stručni suradnik pedagog i Zdravko Magdić, domar.

Cilj projekta je poticanje učenika na međupredmetno i izvannastavno stjecanje i razvoj tehničkih znanja i vještina, motorike, kreativnosti, inovativnosti, timskog rada, podizanje ekološke svijesti, te razvoj socijalnih vještina i socijalne osjetljivosti i empatije. Cilj projekta je i prenošenje stečenih znanja učenicima u školi kao i u okolini izvan škole (kod kuće, susjedima, prijateljima...), te prije svega primjena tih znanja u istim okruženjima.

Naglasak je na namjeri da učenici usvoje znanja o štednji energije i vode, o smanjenju količine otpada, o prenamjeni uporabnih predmeta i prikupljanju sekundarnih sirovina, implementiraju ih u stvarnom životu i na taj način postanu društveno odgovorne osobe, koje svojim znanjem, vještinama i stavovima doprinose održivom načinu života svoje uže i šire zajednice.

U suradnji s domarom OŠ Martijanec nabavljeno je, izrađeno i oslikano 10 spremnika za papir koji su postavljeni u svako naselje Općine. U većim su naseljima postavljena po dva spremnika, u manjima po jedan spremnik. Tako su spremnici postavljeni ispred trgovina u Martijancu, Sudovčini, Vrbanovcu, Slanju i Čičkovini te dodatno i kod autobusnih stajališta u Madaraševcu,

Hrastovljani, Križovljani, Slanju i Vrbanovcu. Spremnike redovno obilaze i provjeravaju učenici i domar škole, koji prikupljeni papir iz naselja prevoze do škole.

Roditelji su upoznati s projektom te im je upućena zamolba da nas podrže na način da svi stanovnici naselja naše općine u spremnike odlažu otpadni papir (kataloge, novine i časopise) koji se skuplja jednom mjesечно, a škola ga prodaje (zajedno s papirom koji stalno prikupljamo u školi) putem poduzeća Univerzal. Tako prikupljena sredstva utrošit će se za potrebe sufinanciranja terenske nastave ili nekih drugih potreba socijalno ugroženih učenika OŠ Martijanec.

Budući da se projekt namjerava trajno provoditi, u sljedećoj fazi projekta planiramo nabaviti veći spremnik za papir koji ćemo postaviti kod škole a u koji ćemo odlagati skupljene količine papira po selima. Učenici će izraditi različite poruke o recikliraju sekundarnih sirovina, štednji vode i energije te opasnostima plastike koji će biti tiskani u obliku letaka i koji će biti podijeljeni stanovnicima Općine Martijanec te tako podići svijest o očuvanju okoliša i što manjem korištenju plastike, zagađivanju prirode i odlaganju otpada.

Osnovna škola „Gustav Krklec“ Maruševec

Naziv projekta:

ŠAH U ZAJEDNICI

Voditeljica projekta: BRANKICA ŠTRLEK

O PROJEKTU: Prijavljeni projekt pod nazivom Šah u zajednici, odnosio se na gradnju igrališta za šah na otvorenom. S obzirom da naša škola ima dugu tradiciju igranja šaha i postiže odlične rezultate na državnim natjecanjima, a uzimajući u obzir i činjenicu da se pored škole nalazi i Udruga umirovljenika maruševečkog kraja koji su također strastveni šahisti, ideja šaha na otvorenom bila je logična. Osim naših učenika, koji će sada moći igrati šah i velikim figurama, i umirovljenici našega kraja moći će slobodna popodneva provoditi na otvorenom, suncu i zraku.

Projekt je realiziran sredstvima Varaždinske županije, 3600 kn je izdvojeno za komplet velikih figura, a oko 7000 kn za pripremu terena, nabavku i postavljanje ploča, klupa za sjedenje i završne radove.

Osim konkretnе funkcionalne koristi za izvođenje izvannastavne aktivnosti, samo šahovsko igralište ima i dekorativnu ulogu doprinoseći ukupnom dojmu školskog dvorišta. Nakon što se sve zazeleni i prikrije tragove radova, postat će dijelom našeg eksterijera.

Šah – mat!

Osnovna škola Novi Marof

Naziv projekta:

MOJ ZELENI MAROF

Voditeljica projekta: IVANA ŽMEGAČ, prof. biologije

O PROJEKTU: Početkom nastavne godine u sklopu rada Eko-grupe učenici su proveli odabir lokacija u svom okolišu na kojima su prikupili uzorke tla, te biljnog i životinjskog svijeta, kako bi proučili bioraznolikost u različitim staništima koja nas okružuju. U terenskom radu uočili su prisustvo plastičnog otpada na mjestima koja nisu predviđena za odlaganje otpada. Kako su u školi izloženi info-paneli komunalnog poduzeća Novokom koji prikazuju organizirano prikupljanje otpada u novoizgrađenom reciklažnom dvorištu, postavili su pitanje koliko zapravo ljudi odvajaju otpad u svojim kućanstvima. Uočili su također da u učionicama učenici neispravno odlažu papir i plastiku iako su prisutni plavi i žuti spremnici za odvojeno prikupljanje.

Potaknuti tim opažanjima, odlučili su osmislići i provesti akciju kojom bi potakli odvajanje otpada u školi. Polaznici Eko-grupe formirali su timove te pripremili anketu o odvajanju otpada, edukativne prezentacije, video-spotove i promo-plakate kojima su na satovima razrednika tijekom ožujka 2022. proveli ispitivanja i edukacije s ciljem poticanja učenika na odvajanje otpada. Kako bi akciji dodali i humanitarnu notu, objavili su i natjecanje među razredima u prikupljanju čepova za lijekove.

Tako je povodom Međunarodnog dana zdravlja 7. travnja prikupljeno otprilike 110 kg čepova koji su poslati udruzi UOLL. S obzirom na dobar odaziv, učenici su odlučili pretvoriti prikupljanje čepova u kontinuiranu aktivnost koja bi trajala cijele godine.

Rezultati provedenih anketa o odvajanju otpada su zajedno s rezultatima edukacije o odvajanju otpada objavljeni 22. travnja povodom Dana planeta Zemlje. Tada su bili izloženi i predmeti koje su učenici izradili od recikliranih predmeta.

Rezultati početnog istraživanja raznolikosti staništa i vrsta Novog Marofa objavljeni su povodom Međunarodnog dana bioraznolikosti koji se obilježava 22. svibnja u obliku info-panoa i digitalnih zbirk slika pronađenih biljnih i životinjskih vrsta.

Osnovna škola Petrijanec

Naziv projekta:

BROJIM, IZBROJIM-FINANCIJSKI SAM PISMEN PA SE NE POBROJIM

Voditeljica projekta: PETRA MILINKOVIĆ

O PROJEKTU: Tijekom školske godine 2021./2022. u matičnoj školi te područnim školama Osnovne škole Petrijanec provodio se projekt pod nazivom „Brojim, izbrojim-finansijski sam pismen pa se ne pobrojim“ s ciljem razvoja finansijske pismenosti učenika. Učenici su kroz razne aktivnosti, radionice te online kvizove aktivno sudjelovali te se educirali o osnovnim finansijskim i ekonomskim pojmovima. Projekt smo započeli provođenjem upitnika među učenicima o njihovim spoznajama o novcu, džeparcu i štednji. Učenici su se izradom plakata upoznali s počecima nastanka novca kroz robnu razmjenu, tj. trampu i upoznali se s vrstama valuta kroz povijest te sa svojim spoznajama upoznali i ostale učenike škole na Večeri matematike. Kroz radionicu su naučili razlikovati potrebe i želje i izradili kartice s potrebama i željama koje ćemo i dalje koristiti. Učenici su se upoznali s pojmom valute. Istražili su valute Europske unije te na tu temu izradili plakate. Istražili su u kojoj je valuti trenutno najisplativije štedjeti a upoznali su se i s kriptovalutama. Na tu su temu izrađivali digitalne plakate. Kroz radionicu su se upoznali s vrijednostima valuta te uočili da različite valute imaju različitu vrijednost. Koristeći IKT i cijene u promotivnim letcima raznih trgovačkih lanaca odredili su što mogu kupiti za 100 kuna, a što za 100 eura. Usvojili su pojmove neto i bruto plaće. Kroz program za izračun

plaće odredili su koliko na neto plaću izlazi trošak plaće poslodavcu te zašto su važni doprinosi, mirovinski fondovi te porezi i prikezi. Pogledali su kratke edukativne filmove na temu "Plaćati porez je bitno" te su crtačkom/slikarskom tehnikom po izboru prikazali zašto je važno plaćanje poreza i koji se projekti financiraju iz poreza i prikeza.

Također, planirali su troškove hrane, ali i troškove kako bi ispunili svoje želje. Učenici su listajući neki reklamni katalog trebali izabrati namirnice od kojih će složiti ručak. Kroz aktivnosti, ovisno o dobi, trebali su isplanirati jedan obrok, dnevni ili tjedni meni. Napisali su nazine svog specijaliteta, popis namirnica i cijenu svake namirnice. Zbrojili su cijene svih namirnica i odredili koliko su ukupno novaca potrošili za svoj ručak.

Također, uz ograničeni budžet odredili su je li im nakon kupovine ostalo nešto novaca ili su morali posuditi još novaca i koliko. Planirali su troškove obiteljskog odlaska u kino ili na klizanje, pazeći da uračunaju sve moguće troškove za svoju obitelj-trošak benzina, parkirne karte, ulaznica, kokica i ostalo.

Obilježili su Međunarodni dan štednje te su izradom razredne kasice pod parolom „Svaka je lipa važna“ štedjeli sve lipe koje su u trgovini dobili kao povrat od plaćenog iznosa.

Važnost pametnog planiranja troškova i upravljanja finansijama usvojili su kroz radionice izrade nakita i ukrasnih predmeta koje su prodavali povodom Valentinova i u tjednu uoči Uskrsa u holu škole. Kroz radionice izrade nakita i ukrasnih predmeta jačali su

svoje komunikacijske kompetencije, suradnju, zajedništvo i timski rad, ali i usvojili finansijske pojmove rashodi, prihodi i dobit. Dio zarade uložit će u kupnju novog materijala potrebnog za radionice, dio će uložiti u kreiranje finansijskog kutka u školi, dok će dio utrošiti u Školi u prirodi. Na taj način učenici usvajaju važnost planiranja i raspolažanja budžetom.

Krajem travnja učenici su, s ciljem jačanja suradnje s lokalnom zajednicom, posjetili Općinu Petrijanec kako bi se upoznali s načinom planiranja općinskog proračuna te s izradom Dječjeg budžeta na razini općine. Učenici su izradili kartice s poznatim frazemima o novcu i istaknuli ih u finansijskom kutku škole kako bi učenici imali na umu da novac jest važan za zadovoljavanje životnih potreba i želja, ali da se najvažnije stvari u životu ne mogu kupiti.

Osnovna škola Podrute

Naziv projekta:

ZELENA UČIONICA

Voditeljica projekta: SNJEŽANA SEDLAR

O PROJEKTU: Projekt je započeo provođenjem upitnika o interesu učenika za sudjelovanjem u planiranju i izradi Zelene učionice. Od 155 učenika njih 7 nije bilo zainteresirano za projekt, odnosno 95,48% učenika bilo je zainteresirano za sudjelovanje u projektu. Učenici su vlastitim odabirom tehnike (crtačka, grafička, slikarska) ili u digitalnom formatu prikazali kako bi Zelena učionica u dvorištu škole mogla izgledati. Učili su o održivom razvoju te o racionalnom i odgovornom trošenju prirodnih resursa, izradili su plakate na tu temu te pogledali kratak edukativni film Story of stuff. Djelatnici tvrtke Novakom d.o.o. u ožujku 2022. godine održali su predavanje o recikliranju i korištenju reciklažnog dvorišta te su učenici izradili natpise s porukama o očuvanju prirode. Natpise smo plastificirati, kako bi bili otporni na vremenske uvjete, te čemo ih postaviti u Zelenoj učionici.

Učenici su analizirali stanje školskog dvorišta te su uz pomoć djelatnika škole očistili prostor na kojem će biti učionica (sakupljali su lišće, podrezivali grmove i sl.). Izradili su i ukrasili spremnike za otpad te učili o pravilnom gospodarenju otpadom. Učenici su izradili terarij za biljke, postavili ga u Zelenu učionicu te čemo pratiti promjene koje se događaju u njemu. Nakon što su izradili povišene gredice, u njih su posadili jagode.

Učenici su posjetili lokalnu pilanu kako bi vidjeli proizvodni proces nastajanja dasaka potrebnih za klupe, te kako bi saznali što se događa s ostacima (kora, piljevina..). Na ovaj smo način jačali suradnju s lokalnom zajednicom. Uz pomoć podataka dobivenih na pilani izračunavali su količinu dasaka potrebnih za izradu klupa te ukupnu cijenu materijala.

Od početka trajanja projekta učenici sedmih razreda snimaju video materijale o svim

aktivnostima kako bi na kraju pripremili videouradak o nastajanju Zelene učionice s ciljem jačanja komunikacijskih kompetencija. Do kraja školske godine učenici će posaditi cvijeće te do kraja obraditi drvo potrebno za stolove u učionici. Budući da smo svi bili nestrpljivi, učionicu smo počeli koristiti i prije njezinog potpunog završetka.

Osnovna škola Metel Ožegović Radovan

Naziv projekta:

IMAM PRAVO NA IGRU U SIGURNOM OKRUŽENJU

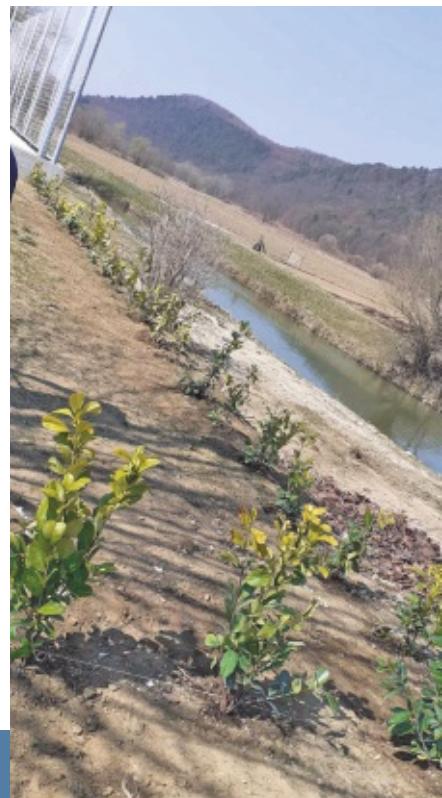
Voditeljica projekta: JELENA BOSAK

O PROJEKTU: Projektom „Imam pravo na igru u sigurnom okruženju“ učenici su naglasili igru kao važan razvojni element te kao jedno od osnovnih dječjih prava, ali su vođenim razgovorom uvidjeli da uz svako pravo, pa tako i uz pravo na igru, uvijek idu dužnost i odgovornost. U ovom slučaju dužnost je da igra bude sigurna i ugodna za sve koji u njoj sudjeluju. Na sigurnost prvenstveno moraju misliti odrasli, ali ovaj projekt je odlična prilika da i djeci odškrinemo vrata prema odgovornom ponašanju sada, ali i u budućnosti. Šetnjom po prekrasno novouređenom školskom dvorištu, učenici su vođenim razgovorom uvidjeli dvije opasnosti koje bi mogle prijetiti djeci u igri. Prva je bio stari bunar iz 1900 – tih godina, čiji je drveni dio konstrukcije bio trulji i lako bi djeca u svojoj zaigranosti i znatiželji mogla doći u opasnu situaciju. Druga opasnost je blizina rijeke Bednje i ceste. Jedan dio zelene površine ostao je otvoren prema rijeci Bednji i cesti što naravno može biti opasno jer dijete u igri i trčanju za loptom, a možda i zbog same znatiželje može biti izloženo opasnosti.

Učenici su uvidjeli probleme, a onda smo zajednički napravili plan rješavanja problema. Jasno je bilo da ne možemo sve sami pa smo rješenje vidjeli u suradnji s lokalnom zajednicom. U pomoć nam je pristigao gospodin Zagorec, član UG Margareta Margečan te školski domar, gospodin Darko. Oni su uz manju

pomoć učenika, u situacijama u kojima je to bilo moguće, obnovili bunar. Tako su sada sve grede, letvice i crijeponi novi i čvrsti postavljeni, a otvor bunara zaštićen je željeznom mrežom kako ni u slučaju da se lokot na malim vratašcima razbije nitko nije u opasnosti od pada u bunar. To je važno naglasiti jer smo kroz cijeli rad saznali da je bunar dubok oko 15 m i da je odličan izvor vode. Također smo saznali da u krugu od pet kilometara ima još nekoliko izvora pitke vode koji su se u prošlosti puno koristili te bili od velikog značaja za naš kraj.

Svoj projekt povezali smo i uz Dan voda te smo zasadili sadnice lovor višnje kao zelenu ogradu prema rijeci Bednji te prema prometnici. Time smo napravili prepreku prema opasnosti, a s druge strane smo obogatili igralište zelenilom. Osim ovih većih radova, projektom nam je omogućena nabava i stola s klupicama, nekoliko lopti te reketa za badminton kako bi igra bila što raznolikija. U radu na projektu uključilo se i više mještana nego smo se u početku mogli nadati, svatko je doprinio svojim dijelom, a ponos učenika jer su u njemu sudjelovali ne može se mjeriti s nikakvom nagradom. Uživali smo u zajedničkom radu i druženju, upoznali način rada lokalne zajednice i najvažnije od svega – učinili naše okruženje sigurnijim za učenike, ali i svu djecu koja tu provode svoje vrijeme!

Osnovna škola Sračinec

Naziv projekta:

ŠTIMA LI NAM KLIMA?

Voditeljica projekta: JANJA ŽNIDARIĆ, učiteljica geografije

O PROJEKTU: Tema ovog projekta su klimatske promjene i važnost održivog razvoja. Ova tema vrlo je aktualna u današnje vrijeme kad se sve više suočavamo s različitim izazovima i ekstremima u meteorološkom svijetu, a koji su posljedica klimatskih promjena. Održivi razvoj podrazumijeva način života u sadašnjosti i budućnosti i najvažniji je lijek u borbi protiv klimatskih promjena koje se događaju. U sklopu projekta postavljena je meteorološka stanica na školu gdje učenici, učitelji i svo lokalno stanovništvo može pratiti podatke o vremenu i vremenskoj prognozi. Meteorološka stanica dio je mreže sličnih postaja povezanih na portalu neverin.hr.

Do sad su kroz projekte provedene brojne aktivnosti. Za početak učenici su izradili logotip projekta. Nakon postavljanja meteorološke stanice učenicima je omogućeno da proučavaju meteorološke podatke i uspoređuju iste s relevantnim klimatološkim podacima za nama najbližu klimatološku postaju u Varaždinu. Učenici su izradili i klimatske dijagrame kako bi lakše mogli uspoređivati podatke. Kako su se pojavila brojna pitanja vezana uz meteorologiju i klimatologiju, pitanja smo postavili Biljani Borzan, europarlamentki i članici Odbora za okoliš, zdravlje i sigurnost hrane u Europskom parlamentu, koja nam je objasnila što Europski parlament poduzima i koji su budući koraci vezani uz klimatske promjene. Na vrlo zanimljiva pitanja vezana uz meteorologiju odgovore smo dobili od našeg poznatog meteorologa Nikole Vikića Topića s kojim smo imali zanimljiv intervju te

saznali zašto snijeg ne pada toliko često, zašto se godišnja doba naglo mijenjaju, postoje li mogućnost pojave tornada i sl. Učenici su imali i predavanje o klimatskim promjenama.

U drugoj fazi projekta učenici i učitelji odlučili su aktivno djelovati u borbi protiv klimatskih promjena unutar lokalne zajednice. Izradili smo majice i ekološki prihvatljive bočice za vodu te oslikali četrdesetak platnenih vrećica. Platnene vrećice podijelili smo lokalnom stanovništvu i usput im objasnili kakav projekt provodimo, zašto je važno razmišljati o okolišu i što manje koristiti plastične vrećice. Učenici su izradili i društvenu igru pod nazivom „Spasi pingvina“ u kojoj su ispričali priču o pingvinu i naveli brojne mogućnosti uštede energije, vode i objasnili važnost ekološke osviještenosti.

U školi je održana i Noć geografije kao jedan od 200 događaja u svijetu što se pokazalo kao odlična prilika za predstavljanje projekta. Učenicima je organiziran Escape room po cijeloj školi. Zadatak učenika bio je spasiti pingvine čiji se ledenjak topio velikom brzinom zbog globalnog zatopljenja. Učenici su riješavali razne zadatke i zagonetke i koristili znanja geografije, ali i biologije, matematike i engleskog jezika. Na ovom događaju predstavili smo i zaigrali društvenu igru pod nazivom „Spasi pingvina“.

Voditeljica projekta je učiteljica geografije Janja Žnidarić, a aktivno su uključeni i učiteljica likovne kulture Dora Bakić i učitelj geografije Marko Židov.

Osnovna škola Sveti Đurđ

Naziv projekta:

U SJENI KROŠNJE LAKŠE JE UČITI

Voditeljica projekta: SNJEŽANA HRANIĆ

O PROJEKTU: U protekle dvije godine, kada su razredni odjeli u školama boravili u „balončićima“, koristili smo razdoblja lijepog vremena za boravak u prostoru ispred škole. Svaki je učenik nosio svoj jastučić na kojem je sjedio ispod krošnje. Tada su učenici predložili da ispod stabla, koje nam je pružalo hladovinu za sunčana vremena, napravimo klupice na kojima bi mogli sjediti i pratiti nastavu. Javili smo se na Poziv za dostavu školskih projekata u okviru provedbe Građanskog odgoja koji je financiran iz županijskog proračuna. Proveli smo anketu među učenicima, roditeljima i djelatnicima škole te im postavili pitanja: Jeste li zadovoljni uređenjem i opremljenosću školskog prostora (učionice, hodnici, školsko dvorište)? Je li prema Vašem mišljenju potrebno dodatno urediti i opremiti prostor naše škole? Postavili smo im i pitanje otvorenog tipa na koje smo ih zamolili da upišu svoje prijedloge za materijalno i prostorno uređenje/opremanje prostora naše škole koje bi prema njihovom mišljenju djelovalo poticajno na rad svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa i doprinijelo školskom napretku naših učenika. Na temelju odgovora naših ispitanika

zaključili smo da većina želi da obnovimo klupe u prostoru oko škole, da postavimo klupu oko stabla tulipanovca ispred škole te da izradimo senzornu stazu. S projektom smo, uz podršku gospodina ravnatelja, upoznali i načelnika Općine Sveti Đurđ gospodina Josipa Janija koji je spremno podržao naš projekt određenim finansijskim prilogom. Domar škole je prema dobivenim nacrtima iscrtao senzornu stazu, zamijenio i obojio klupice te izradio dugo željenu klupu ispod stabla tulipanovca. Nacrtana je školica, igra Križić – kružić, zanimljive linije po kojima učenici skaču sunožno i jednonožno. U dogовору s vodstvom Općine Sveti Đurđ nadamo se da će se naš projekt nastaviti jer želimo imati učionicu na otvorenom. Sada oko naše škole odzvanja veseli dječji smijeh. Sretni smo promatrajući učenike kako koriste sadržaje ispred škole jer će se temeljni sustavi učenika uspješnije razviti kroz tjelesnu aktivnost i kretanje cijelog tijela. U sjeni krošnje, na svježem zraku svi rado borave te nas veseli što smo dio ovog projekta.

Osnovna škola „Vladimir Nazor“ Sveti Ilij

Naziv projekta:

OBITELJ, PRIRODA I SPORT

Voditelj projekta: DARKO MEŠTRIĆ

O PROJEKTU: Ciljevi projekta bili su razviti građanske kompetencije kod učenika na područjima aktivnosti i odgovornosti unutar društvene zajednice, kao i obiteljskoga života i međugeneracijske solidarnosti, na području vrijednosti, stavova i znanja o prirodi i zelenom stavu i djelovanju, na području tjelesne i zdravstvene skrbi o sebi i članovima zajednice, zdrave prehrane i primjene stečenih znanja u svakodnevnome životu. Posebnost ovog projekta bila je u tome što su učenici četvrtih razreda, njihovi učitelji i roditelji proveli jedno zajedničko poslijepodne u prirodi ostvarivši zajedno niz međupredmetnih tema s naglaskom na obiteljskome druženju i jačanju veza. Tijekom raznih aktivnosti podržali su ih i pomogli im članovi Županijske udruge učitelja razredne nastave „Abeceda“ i Rekreativno-sportske udruge Seketin.

Prvo se prišlo osnovnom snalaženju u prirodi uz pomoć geografske karte zavičaja i prirodnih oznaka na terenu. Učenici su zatim uredili okoliš i prostor za boravak te obišli i upoznali se s vodama tekućicama, izvorom i vodom stajaćicom. Neposredna zorna nastava omogućila im je upoznavanje osnovnih vrsta drveća koje raste uz potok – crne johe, krhke vrbe i topole, a od životinja na prostoru kotline Slugovine učenici su vidjeli jastreba, žabe, potočne rakove i rijetku vrstu rakušaca koji žive samo u čistim potočnim ili riječnim vodama.

Posebnu zanimljivost izazvala je mala vodenica koja se nalazi u istoimenom potoku Slugovine i koja proizvodi niskonaponsku struju. O obnovljivim

izvorima energije, važnosti održivoga razvoja i čuvanju prirodnih bogatstava lokalne zajednice govorio je učitelj Darko Meštrić, ujedno i voditelj Edukativno-rekreacijskoga centra Slugovine.

Druženje djece, roditelja i učitelja nastavilo se kroz razne sportske aktivnosti i igre, od kojih je veliku pozornost i veselje izazvala igra prijenosa vode i tjeranje kotača bicikla. Ove, pomalo zaboravljene igre, autohtone su i proizašle su iz neposrednog prirodnog okruženja, gdje je potok oduvijek bio mamac i poticaj za razne igre lokalnoga stanovništva. Nakon izrade piramide zdrave prehrane organizirana je još jedna aktivnost u kojoj su zajedno sudjelovali učenici, njihovi razrednici i roditelji. Radionica zdrave prehrane bila je završna aktivnost poludnevnog druženja svih navedenih sudionika ovoga projekta, a sastojala se od neposredne izrade voćne salate i predavanja o važnosti zdrave prehrane za rast i razvoj svakoga čovjeka. Predavanje je održala učiteljica Jasenka Minđek, a svoj doprinos ovome projektu dala je i školska knjižničarka Tatjana Slunjski koja je pribavila dodatnu literaturu o zdravim voćnim namirnicama. Ovom radionicom naglasak je stavljen na prevenciju i smanjenje prekomjerne tjelesne težine učenika.

Projektom Obitelj, priroda i sport u potpunosti su ostvareni planirani ishodi. Učenici četvrtih razreda sada sa sigurnošću mogu objasniti organiziranost lokalne zajednice, snaći se u prostoru, planu mjesta i zemljovidu Varaždinske županije, objasniti rezultate vlastitih istraživanja prirode, njezine vrijednosti i raznolikosti, usporediti svoju piramidu zdrave prehrane s pirimidom drugih učenika i zajedno s roditeljima pripremiti zdrav obrok.

Osnovna škola Svibovec

Naziv projekta:

PUTUJEMO HRVATSKOM SRCEM

Voditeljice projekta: SANDRA POKOS, učiteljica likovne kulture i
TAMARA MANDAC, učiteljica hrvatskog jezika

O PROJEKTU: Učenici Osnovne škole Svibovec tijekom nekoliko mjeseci bili su podijeljeni u 5 timova (svaki razred predmetne nastave jedan tim). Svaki tim imao je zadatku istražiti određeno područje Republike Hrvatske: 1.tim Hrvatsko zagorje, Međimurje i Podravina, 2.tim Istra i Primorje, 3.tim Dalmacija i otoci, 4.tim Slavonija i Baranja, 5.tim Lika i Gorski kotar. Istraživali su običaje, kulturu, dijalektizme, nacionalne parkove i parkove prirode, zaštićene vrste biljaka i životinja, sakralne i vjerske objekte, znamenitosti, tradicijsku glazbu i poznate glazbenike te pisce i pjesnike.

Svaki voditelj projektnog tima učenike je uputio kako i na koji način će provesti istraživanja, pratio je njihov rad, upućivao ih na moguće probleme i pomagao im. Nakon prikupljenih svih sastavnica istraživanja članovi projektnog tima izradili su pano u školi sa svim prikupljenim dogovorenim sastavnicama. Učenici su izradivali suvenire, oslikavali šalice, vrećice i platna. Najveći i najzahtjevniji zadatku bio je izrada reljefne karte Republike Hrvatske u čijoj izradi su sudjelovali svi učenici viših razreda. Kod izrade reljefne karte naišli smo na puno prepreka i problema no timskim radom i upornošću dobili smo zavidan rezultat.

Reljefnu kartu smjestili smo u prostorije škole te je svi učenici mogu koristiti prema potrebi. 13. travnja 2022. u našoj školi ostvarili smo projektni dan. U prostorijama škole svaki tim učenika izradio je prikaz onog što su istraživali i to su prezentirali, igrali se stare zaboravljene igre kao što su skakanje u vreći, nošenje loptice u žlici, a osmislili smo i svoju igru u

kojoj smo alkulu gađali kopljem vozeći se u "tačkama", kuhanici smo čobanac, spremali soparnik, fritule i varaždinske klipiće, a najzanimljivije bilo je peći kobasice na štapovima na vatri.

Naučili smo puno toga novog, istraživali svoju domovinu, saznali važne stvari o običajima, kulturi, prirodnim i kulturnim znamenitostima, a prije svega dobro se zabavili.

Osnovna škola Šemovec

Naziv projekta:

OD GREDICE DO ZDJELICE

Voditeljica projekta: MARINA HIŽAK

O PROJEKTU: Školskim projektom „Od gredice do zdjelice“ potaknuto je razvijanje ekološke svijesti kod učenika te poticanje zdravog načina života i održivog razvoja kroz međusobnu suradnju škole i lokalne sredine. Primarni fokus projekta bila je izgradnja školskog vrta s povиšenim gredicama te uključenost svih učenika u sadnju ukrasnih, ljekovitih i jestivih biljaka iz podneblja bogate biosfere sjeverozapadne Hrvatske. Stoga je uz poticaj Varaždinske županije škola pribavila deset povиšenih gredica i potaknula niz pozitivnih promjena u školskom okruženju i suradničkom odnosu prema školi od strane lokalne zajednice.

Uključivanjem svih učenika u provedbu projekta i unapređenjem sposobnosti potrebnih za brigu o biljkama stvoreno je poticajno okruženje razvijanja kreativnosti, osjećaja odgovornosti i empatije prema krhkoi prirodi, ali i bolja socijalizacija među učenicima te školom i lokalnom zajednicom. U konačnici se preko projekta djelovalo na razvoj osjećaja povezanosti s prirodom te odgovornosti prema njezinu očuvanju kako iz perspektive učenika, tako i iz perspektive mještana Šemovca. Upravo je lokalna zajednica preko roditelja učenika, njihovih baka i djedova te drugih dionika iznimno doprinijela u prikupljanju sadnica i sjemenja, doniraju dodatnog materijala za ukrašavanje školskog okruženja te brižnih savjeta oko obrade zemlje prije sadnje biljaka.

Prije sastavljanja povиšenih gredica učitelji su s učenicima proveli niz pripremnih aktivnosti u školskim učionicama. Provedene su edukacije o blagodatima i sastavljanju povиšenih gredica. Potom se učenike educiralo o biosferi Varaždinske županije i biljnim vrstama koje su specifične za poljoprivredno podneblje našeg kraja poput Varaždinskog zelja, hrvatskog autohtonog proizvoda na razini cijelokupne Europske unije. Naročito su poticajne bile ideje učenika kao što je potreba za osnutkom lokalne banke sjemena u školskom hodniku te izgradnje spremnika za kišnicu kojim bi se na ekološki način pobrinuli za redovito zalijevanje povиšenih gredica. Kako su učenici saznali za dobre strane kukaca u zaštiti vrta od nametnika, odlučili su uz pomoć roditelja sagraditi hotel za korisne kukce. Značajan je interes bio i na edukaciji o ljekovitim svojstvima biljaka te sadnji onih sadnica koje će školskoj zadruzi poslužiti za izradu čajeva i krema, poput ljekovite masti nevena.

Svaki je razred dobio svoju povиšenu gredicu i uz prisustvo učitelja, a ponekad i roditelja sudjelovao u njezinom sastavljanju te punjenju s više vrsta zemlje, od stvaranja drenaže do upotrebe kompostiranog gnojiva iz školskog dvorišta. Uz pomoć učitelja, učenici su projekt „Od gredice do zdjelice“ spojili s drugim školskim Erasmus+ projektom „p.s. Pokreni

solidarnost“. Pritom su obradom različitih fotografija koje tematiziraju solidarnost prema prirodi pisali poticajne poruke ljudima iz lokalne zajednice. Djelujući lokalno, a misleći globalno, time su im učenici u kriznim vremenima slali poruke potpore i ohrabrenja. Svi su predmetni učitelji projekt „Od gredice do zdjelice“ ukomponirali u svoj nastavni plan i program kako bi dodatnim aktivnostima kod učenika potaknuli interes za teme održivog razvoja, gospodarenja biljkama i zdravim načinom života. Tako su uz brojne primjere na satovima Povijesti saznali više o srednjovjekovnim ljekovitim pripravcima Hildegard iz Bingena, dok su na satovima vjeroučstva izrađivali uskršnje ukrase od prirodnih materijala u koje su sadili ukrasno bilje. Na satovima biologije detaljno su obrađivali građu biljaka te vrste i svojstva tla na području Varaždinske županije. Isto tako, na satovima Tjelesne i zdravstvene kulture provodili su gimnastičke vježbe uz povištene gredice koje su zajedno s ostatkom školskog okruženja postale dugo očekivana učionica na otvorenom.

U vrlo kratkom vremenu nastalo je preko 200 fotografija različitih aktivnosti učenika od prvog do osmog razreda. Tijekom proljeća zasađene su i stručno obrađene sve povištene gredice. Kako učitelji, tako i mještani, očekuju približavanje ljeta kako bi zajednički mogli uživati u plodovima svojeg truda. Potrebno je naročito istaknuti kako uz zalaganje učitelja i učenika, realizacija projekta ne bi bila moguća bez potpore roditelja koji su učenicima čak demonstrirali kako izgraditi strašilo ili skloništa za ptice. Učenike su nižih razreda prevozili i na traktorima čime je trajno promijenjena te unaprijeđena suradnja škole i lokalne zajednice. Naš će novoosnovani školi vrt nastaviti rasti uz svoje povištene gredice i služiti kao trajna inspiracija i mjesto suradnje škole i dionika lokalne sredine kako bi se očuvala biološka, a time i kulturna raznolikost Varaždinske županije. Veliki je to korak prema očekivanim pozitivnim društvenim promjenama preko prizme međusobnog uvažavanja te cjeloživotnog učenja kroz kontinuiranu razmjenu međugeneracijskog znanja i potrebnih životnih vještina.

Osnovna škola Trnovec

Naziv projekta:

UREĐUJEMO ŠETNICU UZ POTOK ZBEL

Voditeljica projekta: DRAŽENKA MAGIĆ, učiteljica matematike

O PROJEKTU: Potok Zbel izvire u Trnovcu i prirodna je granica na jugu našeg naselja i općine sa gradom Varaždinom. Budući da teče u neposrednoj blizini škole, zbog svoje bioraznolikosti, okoliša, pogodan je za realizaciju mnogobrojnih sadržaja planiranih školskim kurikulom.

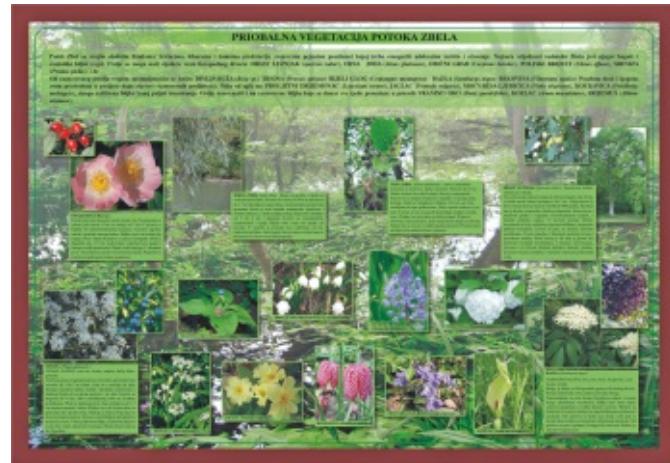
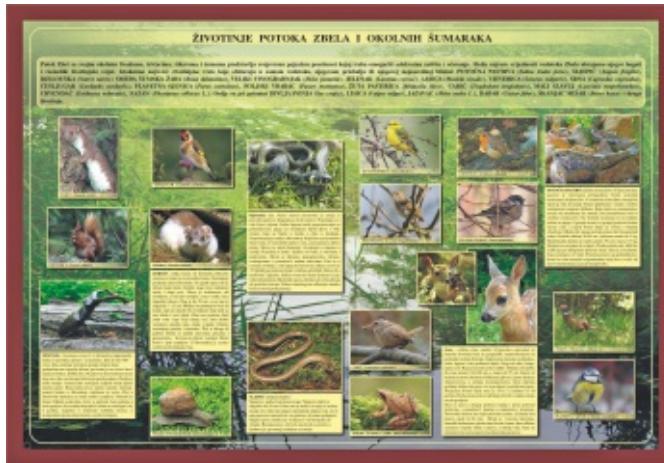
Područje je vrlo pogodno za igru djece, boravak na svježem zraku, sportske aktivnosti te ugodne šetnje mještana svih generacija. U očuvanje potoka Zbela Škola se aktivno uključila 2007. godine kada je i pokrenula veliki projekt "Proglašenje potoka Zbela zaštićenim krajobrazom Republike Hrvatske". Već tada smo, uz mnogobrojne aktivnosti, u suradnji s Udrugom umirovljenika i Općinom započeli i s realizacijom projekta "Uređenje šetnice uz potok Zbel". Projekt nije dovršen, uvijek treba nešto novo, rađaju se nove ideje, nove potrebe, a mi ih kao škola, sada već sa dijamantnim statusom Međunarodne eko škole, uporno nastojimo realizirati. Kada smo započeli projekt tek smo postali članica velike obitelji Međunarodnih eko škola. Ideja i volje imamo, ali nam često nedostaju finansijska sredstva te se javljamo na različite natječaje za osiguranje istih. Tako smo županijska sredstva iskoristili za izradu edukativnih tabli o biljnici i životinjskom svijetu potoka Zbela koje ćemo postaviti uz šetnicu na lijevoj obali.

U prvoj fazi ovog projekta učenici su iznosili svoje ideje na koje sve načine bi željeli urediti šetnicu i prostor uz potok. Napisali su pisma namijenjena roditeljima i poduzetnicima Općine s ciljem da se uključe u realizaciju projekta

prema svojim mogućnostima. Potom smo krenuli s izradom edukativnih tabli: Vodotok potoka Zbela, Priobalna vegetacija potoka Zbela i Životinje potoka Zbela i okolnih šumaraka. Četvrta edukativna tabla koja prikazuje kako je potok izgledao u prošlosti te kako su ga mještani koristili za svoje potrebe još nije završena, ali je u svojoj završnoj fazi. U projekt su se uključile i neke skupine izvannastavnih aktivnosti (eko-skupina, likovna skupina i druge) koje u sklopu svojih aktivnosti izrađuju ekološke poruke, likovne instalacije i kućice za ptice koje će također postaviti uz šetnicu potoka Zbela. Do kraja školske godine postavit ćemo edukativne table i sav ostali izrađeni materijal u prostor šetnice. Ujedno namjeravamo pozvati roditelje i širu zajednicu da se uključe u zajedničku akciju čišćenja i uređivanja samog vodotoka i okolnog prostora. Također, želja nam je informirati javnost o ugroženosti vodotoka potoka Zbela te iznalaženje rješenja za uočene ugroze i to u suradnji s medijima, Općinom Trnovec te Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije.

The collage includes several screenshots from a mobile application or website:

- A screenshot titled "Raspjete za Zbel svjetljeći" showing a URL: <https://velino.hr/ed-aktivnosti-vjezbe-i-zadaci/raspjete-stol-a-nakon-150-cm-11354n>.
- A screenshot titled "Pametna klupa" showing a URL: <https://www.mms-vukovar.hr/projekti/vjezbarica/ed-pametna-vjezbarica-mestek-7-09112019>.
- A screenshot titled "Stolovi i klape" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/stolovi-i-klape-razne-vrste-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Pametna klupa EnergetMobil" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/pametna-klupa-energetmobil-razne-vrste-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Mihail Cikač" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/mihail-cikač-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Ne znamo koliko kosti. Laura, Nika." showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/ne-znamo-koliko-kosti-laura-nika-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Street wearfest park" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/street-wearfest-park-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Kruglaj spavač za stolarije i vježbenje" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/kruglaj-spavač-za-stolarije-i-vježbenje-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Novice konstrukcije trne spavač izrađena je od čeličnih cipele koje su antikorozivno plastične." showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/novice-konstrukcije-trne-spavač-izrađena-je-od-čeličnih-cipele-koje-su-antikorozivno-plastične>.
- A screenshot titled "U stolarije dizajnirane konstrukcije su čelične i ne koriste se sponski, zato se ne koriste sponski, a sponje učinkuju do boljeg predloga, televizija i vježbanje." showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/u-stolarije-dizajnirane-konstrukcije-su-čelične-i-ne-koriste-se-sponski-zato-se-ne-koriste-sponski-a-sponje-učinkuju-do-boljeg-predloga-televizija-i-vježbanje>.
- A screenshot titled "Glave vježba zadržane na plastičnim teleskopima" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/glave-vježba-zadržane-na-plastičnim-teleskopima-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Set spavač za vježbenje sedišta" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/set-spavač-za-vježbenje-sedišta-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Kruglaj spavač za stolarije" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/kruglaj-spavač-za-stolarije-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Kruglaj spavač za vježbenje" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/kruglaj-spavač-za-vježbenje-100-00-kn>.
- A screenshot titled "Set spavač za kontrolerima i vježbatičima" showing a URL: <https://www.vjezbe.hr/vjezbe/set-spavač-za-kontrolerima-i-vježbatičima-100-00-kn>.

Naziv projekta:

VESELI PUTNICI

Voditeljica projekta: VALENTINA BOLČEVIĆ NOVAK

O PROJEKTU: OŠ Antuna i Ivana Kukuljevića Varaždinske Toplice polazi 301 učenik, od čega gotovo polovica učenika svakodnevno u školu putuje autobusom iz različitih okolnih mesta. S obzirom na to da mnogi učenici putnici svakodnevno provode barem 1 sat u školi čekajući autobus, želja nam je bila urediti prostore u kojima najveći broj tih učenika provodi svoje slobodno vrijeme, a to su knjižница i školsko dvorište. Knjižnicu smo željeli pretvoriti u mjesto za opuštanje, druženje, učenje, pisanje domaćih zadaća kao i mjesto koje će motivirati učenike za čitanjem. Znajući da je provođenje vremena na otvorenom veoma važno, također smo željeli urediti i školsko dvorište kojem nedostaju razni rezervi i sadržaji poput mreže za badminton, koševa i golova za nogomet, a koji su već godinama neostvarena želja mnogih generacija učenika naše škole. Prema tome, cilj projekta „Veseli putnici“ bio je unaprijeđenje postojećih materijalnih uvjeta OŠ Antuna i Ivana Kukuljevića Varaždinske Toplice kako bi se stvorili uvjeti za ugodnije, kvalitetnije i svršishodnije provođenje slobodnog vremena učenika, posebice učenika putnika. U prvoj fazi projekta, tijekom rujna 2021. godine, prikupili smo ideje i prijedloge učenika koji se odnose na uređenje školskog dvorišta i prostora knjižnice, a s ciljem stvaranja uvjeta za ugodnije, kvalitetnije i svršishodnije provođenje slobodnog vremena učenika. Potom je slijedila druga faza, tj. odabir konačnih ideja i prijedloga učenika u čemu je sudjelovalo Vijeće učenika škole. Treća faza projekta odnosila se na pisanje projektnog prijedloga, izradu finansijskog plana te slanje projektnog prijedloga na natječaj Varaždinske županije. Slijedila je nabavka opreme (namještaja i rezervi za igru) te konačna faza - uređenje školske knjižnice i školskog dvorišta u

prosincu 2021. Oprema koju je škola nabavila uključivala je novi namještaj za knjižnicu, nogometne golove i set za badminton, uključujući mrežu i rekete. U travnju 2022. proveli smo anketno ispitivanje učenika (korisnika) kako bi se prikupile povratne informacije o njihovu zadovoljstvu i motivaciji za korištenjem novog prostora/rekvizita. Anketno ispitivanje pokazalo je da je velik broj učenika zadovoljan s uvedenim promjenama u školi.

Osnovna škola Tužno

Naziv projekta:

ODRŽIVO, A DOMAĆE

Voditelji projekta: MARTINA HERCEG, uč. raz. nastave, JOSIP PUČEK, prof., ŠTEFANIJA HUDOLETNJAK, uč. raz. nastave i VESNA KOVAČIĆ, uč. raz. nastave

O PROJEKTU: Unatrag nekoliko godina svjedočimo činjenici da učenicima nedostaje praktičnog rada, kreativnog djelovanja i stvaranja. Primjetili smo i potrebu učenika za stjecanjem vještina nužnih za svakodnevni život. U tu svrhu učenicima nižih razreda smo ponudili izvannastavnu aktivnost Domaćinstvo i kroz projekt „Održivo, a domaće“ učenike smo nastojali zainteresirati za usvajanje temeljnih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za samostalno obavljanje jednostavnijih kućanskih poslova i pripremu jednostavnih jela temeljenoj na zdravim, domaćim namirnicama.

Učenici su pokazali velik interes i velika većina učenika nižih razreda uključila se u izvannastavnu aktivnost Domaćinstvo.

Jednu učionicu pretvorili smo u malu kuhinju. Krenuli smo s učenjem kulture ponašanja za stolom i postavljanje stola. Nakon toga naglasak smo stavili na pripremu jela od namirnica koje imamo u svom okruženju. Učili smo kiseljenjem čuvati ljetno povrće, izrađivali zimnicu. Posjetili smo lokalni OPG i sudjelovali u berbi jabuka koje smo iskoristili za izradu čipsa, pite od jabuka i jabučnice. Za ostale učenike škole izradili smo edukativne listiće na kojima smo predstavili blagodati jabuke i potaknuti ih na svakodnevno jedenje voća. Terensku nastavu u jesen iskoristili smo za skupljanje kestena i traženje gljiva. Svemu je prethodila vježba prepoznavanja jestivih gljiva naših krajeva u suradnji s Ekološkom sekcijom.

Otpatke od čišćenja namirnica redovito smo odlagali, a kompost iskoristili za lončanice.

Pred kraj 2021. na red je došlo glačanje i čišćenje, čemu nas je podučila školska spremičica. Izrađivali smo tradicionalne ukrase od prirodnih materijala, pekli kolačiće po receptima naših baka i organizirali domjenak. Zimske aktivnosti nastavili smo izradom vrećica s čajem od ljekovitog bilja koje su zasadili učenici naše školske zadruge u školskom vrtu i pripremom samog napitka. Fašničke dane obilježili smo izradom fritula, a na redu su došli i domaći mlinci, rezanci, pileće juhe i palačinke.

Uz blagdan Uskrsa oslikavali smo jaja na tradicionalni način uz pomoć djeteline i kuhanjem u vodi s lukom.

U proljetnim danima brali smo cvjetove maslačka za izradu meda i radili sok od bazge. Ovogodišnje aktivnosti završili smo druženjem na pikniku.

Redovito i marljivo sve naše aktivnosti, recepte i savjete zapisujemo u našu bilježnicu koja nas podsjeća na bilježnice mama i baka iz kojih su stigli i neki od recepata koje smo iskušali i koja ostaje kao podsjetnik.

Osnovna škola Veliki Bukovec

Naziv projekta:

POKAŽI MI DA ZNAM

Voditeljica projekta: ŽELJKA MARKOVIĆ – BILIĆ, ravnateljica

O PROJEKTU: Projekt je bio zamišljen kao suradnja između škole i udruge umirovljenika s ciljem aktiviranja u lokalnoj zajednici te smanjivanja društvene isključenosti ranjivih skupina (umirovljenici). Zbog epidemioloških mjera i nemogućnosti provedbe radionica uživo organizirali smo virtualne pričaonice s umirovljenicima na zavičajnom govoru te virtualni razgovor s umirovljenima o božićnim aktivnostima. Također, posjetili smo dom umirovljenika i družili se s njima uoči Uskrsa. Do kraja školske godine organizirat ćemo radionice za umirovljenike, zajedničke kreativne radionice te gostovanje KUD-a „Anka Ošpuh“ i vokalne skupine „Pajdašice“.

Osnovna škola Vidovec

Naziv projekta:

TVORNICA PROMJENA

Voditeljica projekta: DORIS HORVAT

O PROJEKTU: U demokratskom društvu svaki pojedinac ima značajnu ulogu u procesu stvaranja promjena, jednako kao i društvenoj neaktivnosti ili stagnaciji. Škola kao mjesto odgoja i obrazovanja, sekundarne socijalizacije i učenja, po definiciji je odgovorno i optimalno žarište djece i mladih osviještenih o demokratskom načinu života i djelovanja. Kako navodi i mreža Eurydice, četiri su područja kompetencija ključna za obrazovanje – učinkovita i konstruktivna interakcija s drugima, kritičko mišljenje, ponašanje na društveno odgovoran način i demokratsko djelovanje. Upravo je ovo posljednje fokus našeg projekta – graditi demokratsko okruženje u školi kroz prava, znanje, prikladne alate i poduzimanje akcija.

Glavni je cilj projekta razvijanje demokratske kulture u školi kroz međusobnu suradnju razrednih odjeljenja, učenika, roditelja, kao i škole i lokalne zajednice. Glavna je prepostavka kako će, uz dobivanje adekvatnih alata, znanja i iskustva, učenici biti spremniji i inspirirani za poduzimanje akcija. U projektu sudjeluju svi razredni odjeli Osnovne škole Vidovec – od prvog do osmog, svatko u razvojno i dobno prilagođenim aktivnostima. Direktno su uključeni u gotovo sve aktivnosti, osim u one koje su bile smanjene radi epidemioloških mjera. Lokalna zajednica će veliki doprinos dati svojom uključenošću u projekt te savjetima našim učenicima.

Prvi je dio projektnih aktivnosti bio usmjeren na edukaciju učenika o demokraciji kroz rasprave/debate

o demokraciji, demokratske izbore u razredu na početku školske godine, prezentacije o demokraciji naše zemlje, povijesne prikaze razvoja demokracije, demokratsko donošenje razrednih pravila te demokratsko sudjelovanje u aktivnostima Vijeća učenika. Drugi je dio projektnih aktivnosti usmjeren na istraživanje demokracije i demokratskih principa u našoj lokalnoj zajednici kroz posjet Općini Vidovec, razgovor s vijećnicima Općine Vidovec i donošenje prijedloga za suradnju s Općinom Vidovec te zajedničkom akcijom.

Treći dio projektnih aktivnosti usmjeren je na razvoj kreativnog i kritičkog razmišljanja u suradnji s Centrom Intelektom, točnije programom Edukido – učenici su sudjelovali na organiziranoj radionici s Lego kockama na temu demokracije (važnost izbora te odlaska na izbore).

Osnovna škola Vinica

Naziv projekta:

OSNOVNOŠKOLCI – ZAVIČAJCI

Voditeljice projekta: MARIJA ŽUPANIĆ, učiteljica povijesti, ANDRIJANA KUŠINEC, vjeroučiteljica, MIRJANA JAMBRIŠKO, ravnateljica i MATEJA POLANČEC, pedagoginja

O PROJEKTU: OŠ Vinica u sklopu Građanskog odgoja provodi projekt vezan uz poznavanje običaja viničkog kraja i njihov utjecaj na današnje vrijeme te postupke približavanja običaja suvremenom svijetu i spašavanje od zaborava. Jedan je od ciljeva i očuvanje viničkog zavičajnog govora. Cilj projekta je očuvati kulturnu baštinu našeg zavičaja proučavanjem i istraživanjem podataka iz prošlosti - običaje naših starih, kulturu ponašanja te pridonjeti njihovom očuvanju i vrijednosti u suvremenom svijetu odgovornih građana.

Komercijalizacija i uvođenje stranih običaja u vremenu najvećih kršćanskih blagdana potaknula je učenike i učiteljice u istraživanje prošlosti i predaka tijekom 20. stoljeća, osobito u vrijeme kad je vladala jednostavnost i skromnost, a nerijetko i siromaštvo. Uronili su u život obitelji koje su bile mnogobrojne s puno djece te su živjele u malim i skromnim domovima, ali tamo je vladao mir, sloga i jedinstvo. Bile su to obitelji u kojima se čuo smijeh djece, iako je to bilo vrijeme bez struje, televizije, telefona, mobitela, interneta... Usporediti tadašnji život i život današnjeg čovjeka gotovo je nemoguće, jer današnjem čovjeku takav je život nezamisliv, a mnogima i neprihvatljiv. U sklopu projekta održano je nekoliko projekata. U sklopu božićne radionice izradivali su se tradicijski božićni ukrasi. Na radionicu su pozvane Čuvarice starinskih običaja i vezilje KUD-a Vinica Josipa Pižeta i Julika Korpar koje su ispričale o nekadašnjim običajima i vodile radionicu izrade

božićnih ukrasa na viničkom zavičajnom govoru. U glavnom holu škole oživio je nekadašnji duh Božića. To je ujedno bila i razredna učionica za sve učenike škole koji su na satu vjeroučenja slušali i o nekadašnjim božićnim običajima. Povodom Valentinova u holu škole postavljen je izložbeni prostor pod nazivom „Ftički se žianidu“. Učenice u narodnim nošnjama su kratkim scenskim prikazom, njegujući zavičajni govor, oživjele običaje vezane uz Valentinovo. Na uskrsnu radionicu pozvana je Čuvarica starinskih običaja, vezilja

KUD-a Vinica Anica Hrnčić, nekadašnja učiteljica i ravnateljica škole, koja je ispričala kako se Uskrs slavio nekad, kakvi su bili običaji u Velikom tjednu, što je Uskrs značio obiteljima nekad te je pokazala kako i na koji način su se bojala jaja prirodnim bojama. Obojene pisance postavljene su u etno kutku škole.

Ovaj projekt Građanskog odgoja OŠ Vinica nastaviti će provoditi i dalje kako bi nove generacije učenika postali čuvari kulturne baštine i običaja Vinice i viničkoga kraja.

Osnovna škola Visoko

Naziv projekta:

BICIKLIRAJ, UPOZNAJ, UŽIVAJ!

Voditeljica projekta: NADA HORVAT

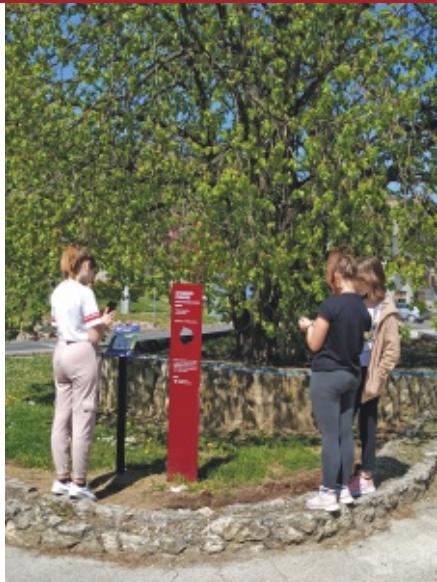
O PROJEKTU: Dječja prirodna potreba je boravak u prirodi, ali i korištenje različitih digitalnih uređaja. Svaki čovjek, pa tako i djeca, imaju potrebu da njihov rad bude prepoznat u zajednici te da svojim aktivnostima mogu dati doprinos sredini u kojoj žive. Stoga smo ovim projektom spojili stjecanje informatičkih znanja i kompetencija, želju za boravkom u prirodi te mogućnost da djeca svojim aktivnostima daju doprinos zajednici kao aktivni građani.

Kako bi naš projekt imao važnu odrednicu građanskog odgoja – doprinos svojoj zajednici, upoznali smo se sa Strategijom gospodarskog razvijanja Općine Visoko koja kroz SWOT analizu ukazuje na slabosti. Mi smo se fokusirali na sljedeće: „neiskorištenost potencijala u kontinentalnom turizmu, nema prezentacije i promocije kulturne baštine, nema većih sportskih događanja, nema osmišljenih projekata u području sporta i rekreativacije...“

Općina Visoko ima niz vrijednih turističkih lokaliteta: Utvrda Čanjevo u Čanjevu, Crkva Presvetog Trojstva u Visokom, arheološki lokalitet „Frateršćica“ u Visokom, Belina lipa u Visokom, Crkva Sv. Marije Magdalene u Viničnu, visočko vinogorje sa stariom kamenim kletima, konjaničke staze, čist zrak, bogatstvo šuma i prirodnih izvora vode... Pretražujući sadržaje na internetu, primijetili smo da postoji malo objavljenih materijala o našem kraju. Djeca i mлади nedovoljno su uključeni u promociju vlastite općine, malo znaju o njezinim prirodnim ljepotama, kulturnoj i povjesnoj baštini. Stoga smo si postavili dva cilja: prvi cilj nam je bio osnažiti učenike za aktivno obavljanje građanske uloge kako bi razvili odgovoran odnos prema javnim dobrima, prepoznali vrijednosti svojeg kraja te razvili potrebu doprinosa kraju, a drugi cilj projekta bio je stjecanje dodatnih znanja i vještina primjene informacijske i komunikacijske tehnologije.

Da bismo uspješno realizirali projekt formiran je Tim za upravljanje projektom u sastavu: ravnateljica Nada Horvat (voditeljica projekta), učiteljica Informatike Natalija Havojić Šinjori (koordinatorica projekta), učitelj TZK Janko Gušić, učitelj TK Zlatko Rusan, načelnik Općine Visoko Dragutin Mateković te predsjednik biciklističkog kluba „Guvernal“ Miroslav Bukal. Ravnateljica je načelnika upoznala s projektom, dobila podršku za realizaciju, nakon čega je uslijedila glavna aktivnost na realizaciji.

Uslijedila je edukacija učenika za korištenje IKT-a te praktična primjena kroz izradu biciklističke rute i pozicioniranja kulturnih znamenitosti na karti. Učenici su istraživali kulturno-povijesne i prirodne znamenitosti te napisali o njima kratke informacije, fotografirali su u svojim mjestima raspela, kapelice i

prirodne ljepote našeg kraja, izradili smo web stranicu u besplatnom alatu s kratkim sadržajem za svako mjesto te pripadajućim fotografijama. Također, na zajedničkom sastanku informirali smo načelnika i predsjednika biciklističkog kluba o našoj ideji promocije preko QR kodova i informativne ploče. Učenici su generirali QR kodove za svako mjesto u besplatnom alatu za generiranje QR kodova. Članovi biciklističkog kluba izradili su biciklističku rutu, a mi smo na karti označili važne lokalitete. Na sastanku s izvođačem radova dogovoren je dizajn informativne ploče kao i info točaka s QR kodovima te lokacije postavljanja. Početkom travnja postavljena je informativna ploča uz glavnu prometnicu Visoko-Križevci kao i info table s QR kodovima na 9 lokacija. Izradili smo prezentaciju i dokumentacijsku mapu o projektu, promovirali smo ga na Vijeću učitelja, web stranici škole te smo proveli kviz poznavanja kulturno-povijesnih znamenitosti

U suradnji s biciklističkim klubom Guvernal planiramo organizirati biciklijadu našom rutom u sklopu manifestacije Bitka za Čanjevo prvu subotu u listopadu te ćemo predložiti da biciklijada postane tradicionalna na taj dan.

Učenici koji su aktivno sudjelovali u projektu su: Lana Brleković, Kira Emma Bračevac, Ana Zidarić, Mateo Geček, Đurđica Hadrović, Mihaela Kos, Josip Pankretić, Luka Miklečić, Ela Baneković, Lorena Kuzmić, Monika Miklečić, Magda Baneković, Leonardo Kračić i Lea Ključar.

Osnovna škola Izidora Poljaka Višnjica

Naziv projekta:

ZELENI KUTAK ZA LJEPŠI ŠKOLSKI TRENUTAK

Voditeljice projekta: IVANA KARPOV I SILVIJA HIRŽIN

O PROJEKTU: Po prijavi na natječaj Varaždinske županije, kojem je cilj popularizacija građanskog odgoja u osnovnim i srednjim školama, počele su pripreme za provođenje projekta pod nazivom „Zeleni kutak za ljepši školski trenutak“. U prvoj fazi projekta izvršena je nabavka, dostava i postavljanje obrađenih drvenih panjeva u svrhu opremanja učionice na otvorenom - Zeleni kutak škole. Zeleni kutak nalazi se u parku ispred škole te sadržava 20 panjeva i omogućuje izvođenje nastave van učionice. Dolaskom toplijeg vremena već je nekoliko razreda održalo nastavu na otvorenom. Osim usvajanja redovnih nastavnih sadržaja, naglasak ovog projekta je na promicanju vrijednosti građanskog odgoja i ekologije. Učenicima se kroz poučavanje u izvornoj stvarnosti povećava interes za učenje i proučavanje novih sadržaja te ih se podučava o važnosti brige za okoliš. Učenje u prirodi pojačava

motivaciju i koncentraciju, a smanjuju stres i nezadovoljstvo. Podizanje ekološke osvještenosti i edukacija za održivi razvoj temelj su za odgoj odgovornih pojedinaca koji promišljaju i djeluju na području zaštite okoliša te promoviranja održivog razvoja. Učenici uz boravak na svježem zraku i pridržavanje epidemioloških mjera, čuvaju vlastito zdravlje te uče o zdravim navikama.

Učionicom na otvorenom prema dogovoru se služe svi učitelji i stručni suradnici, a prikladna je za sve učenike od prvog do osmog razreda. Osim provođenja redovne nastave u učionici na otvorenom, provode se različite dodatne aktivnosti, izvannastavna aktivnost „Mali građani“, izvannastavna aktivnost „Geografija izvan učionice“, izvannastavna aktivnost GLOBE te aktivnosti Erasmus+ projekta „Učenje u prirodi za bolje sutra“.

U sklopu „zelenog kutka škole“ postavljena je i meteorološka kućica koja daje dodatnu vrijednost pri obradi pojedinih ishoda u sklopu različitih predmeta (priroda i društvo, geografija, priroda, biologija, kemija) i dobnih uzrasta. Učenici boravkom u učionici na otvorenom bolje opažaju klimatske elemente i čimbenike, pamte i primjenjuju naučeno na konkretnim primjerima te izvode zaključke o vremenskim uvjetima zavičaja. Osim same primjene naučenog, učenici postaju samostalniji, strpljiviji i svjesniji globalne problematike o vremenskim i klimatskim promjenama te ih povezuju s lokalnim promjenama.

Učionica na otvorenom povezuje najnovije metode učenja i poučavanja te tehnologije s onima koje su se kroz povijest pokazale najučinkovitijima, a to su učenje i poučavanje u neposrednoj geografskoj stvarnosti.

Druga gimnazija Varaždin

Naziv projekta:

TRAGOVIMA LOKALNOG I NACIONALNOG IDENTITETA

Voditeljica projekta: ZDRAVKA GRĐAN, ravnateljica

O PROJEKTU: Druga gimnazija Varaždin u suradnji s Udrugom veterana 7. gardijske brigade "PUMA" već treću godinu provodi projekt pod nazivom „Tragovima lokalnog i nacionalnog identiteta“ u sklopu Građanskog odgoja i obrazovanja. Cilj ovog projekta je da se učenici uključeni u projekt bolje upoznaju s nekim elementima starije i novije hrvatske povijesti, kulture i sporta te da jačaju svijest o lokalnom i nacionalnom identitetu. Danas, u ovom sve više globaliziranom svijetu, izuzetno je važno sačuvati svijest o vlastitom identitetu te tako poticati zajedništvo i ljubav prema vlastitom narodu i domovini uz istodobno tolerantan i otvoren prijateljski odnos prema drugima. Tijekom provođenja projekta realizirano je niz terenskih nastava i predavanja uz aktivni angažman učenika. U projektu sudjeluje 60-ak učenika Druge gimnazije Varaždin, ravnateljica škole Zdravka Grđan i profesori povijesti Nikola Slunjski i Marko Rogulja. Od strane „Puma“ u projekt su uključeni Robert Puja (predsjednik Udruge) i Jurica Šare, tajnik Udruge.

Unutar projekta održano je nekoliko terenskih nastava kojima je cilj produbljivanje znanja iz starije, srednjovjekovne, novovjekovne i suvremene hrvatske povijesti (Domovinski rat). To je posebno značajno jer na taj način učenici vrlo zorno mogu učiti o događajima iz naše prošlosti koji su determinirali

suvremeni hrvatski identitet i to na mjestima gdje se ta povijest stvarala te (u slučaju suvremene povijesti) od ljudi koji su sudjelovali u njezinom stvaranju. Tako su učenici u listopadu 2021. godine posjetili Vukovar, a u studenom 2021. Turanj pored Karlovca.

Provedbom aktivnosti projekta promiče se jednakopravnost, socijalna uključenost, očuvanje nacionalnog i lokalnog identiteta te se unapređuje kvaliteta života djeca i mladih. Omogućuje se djeci i mladima da sudjelovanjem u ovom projektu steknu dodatno znanje i vještine te pridonesu promicanju i aktivnome prakticiranju ljudskih prava, kao i da postanu aktivni građani našega društva te nauče kako pridonijeti kvaliteti svoga života i života drugih ljudi.

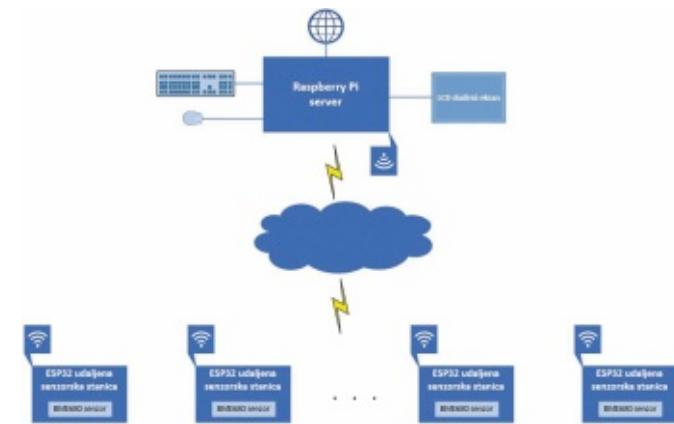
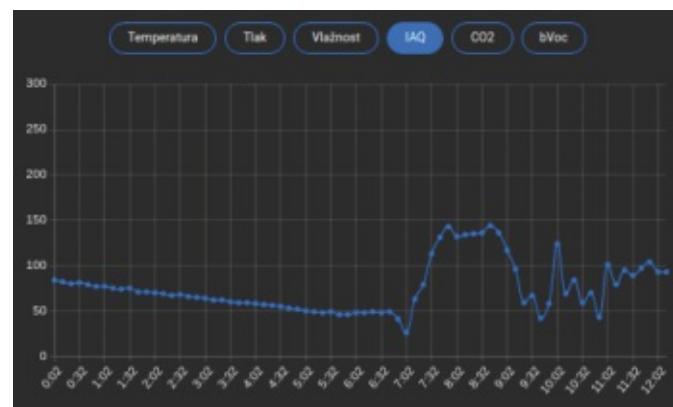
Elektrostrojarska škola Varaždin

Naziv projekta:

SUSTAV PRAĆENJA KVALITETE ZRAKA U UČIONICAMA

Voditelj projekta: KRUNOSLAV GRUDIČEK

O PROJEKTU: U tijeku pandemije virusa Covid-19 učenici Elektrostrojarske škole Varaždin aktivno su se uhvatili u koštač s problemom širenja zaraze kako bi se što više smanjio broj oboljelih od Covid-19, a time i broj hospitaliziranih pacijenata te broj umrlih od ove bolesti. Ovim projektom učenici Elektrostrojarske škole Varaždin aktivno su se uključili u borbu s trenutnom pandemijom osmišljavanjem i ostvarivanjem ideje kojom se poboljšava njihov boravak u učionicama. Time su učenici postali aktivni sudionici u javnom životu naše zajednice te su stekli iskustva o suradnji sa svojim vršnjacima i drugim ljudima u stvaranju modernog rješenja za novonastali problem, a koji koristi svima u zajednici te se tako obogaćuje našu zajednicu. Sustav za praćenje kvalitete zraka u učionicama koristi tehnologije kao što su Raspberry Pi mikroracunalo i ESP32 mikroupravljač sa senzorom za mjerjenje parametara zraka u više različitih prostorija. Sustav na temelju mjerjenih podataka prikazuje statistiku o svakoj

prostoriji u interaktivnom grafičkom sučelju. Centralni dio sustava je Raspberry Pi računalo koje služi kao centralni server za prikupljanje, obradu i prikaz podataka te za upravljanje udaljenim stanicama. Komunikacija između njega i udaljenih stanica vrši se putem bežične mreže. U sustavu je realizirano 10 udaljenih stanica za praćenje kvalitete zraka u 10 učionica.

Udaljene stanice su ESP32 mikroupravljački sustavi na koje su spojeni senzori za praćenje raznih elemenata kvalitete zraka u učionici: razina CO₂, temperatura, vлага, tlak te indeks kvalitete zraka. Senzori su ugrađeni u mala plastična kućišta kako bi ih se zaštitilo od štete načinjene slučajnim udarcima ili padovima. Ta kućišta izrađena su pomoću 3D printera. Sva mjerjenja tog sustava šalju se na centralni server na kojem se zapisuju sve mjerne vrijednosti. Ta mjerena se u svakom trenutku mogu pregledati i na temelju njih se mogu uočiti i ispraviti neželjene vrijednosti, npr. loša kvaliteta zraka, previsoka temperatura ili vлага u učionici i slično.

Glazbena škola u Varaždinu

Naziv projekta:

NE STIGMATIZIRAJ! NE DISKRIMINIRAJ!

Voditeljica projekta: MARINA SOKOL, mag. paed.

O PROJEKTU: Projekt je trajao tijekom nastavne godine 2021./2022., a prvo polugodište nastavne godine 2021./2022. je bilo prevideno za kreiranje pedagoških materijala i pedagoških radionica, dok su se u drugom polugodištu nastavne godine 2021./2022. izvodile pedagoške radionice za učenike, nastavnike i roditelje - uživo i online.

Sudjelovanje učenika u pedagoškim radionicama, aktivnostima i sadržajima vezanim uz diskriminaciju i stigmatizaciju seksualnih manjina važan je aspekt uključenosti u društvo. Sudjelovanje nastavnika u pedagoškim radionicama, aktivnostima i sadržajima vezanim uz diskriminaciju i stigmatizaciju seksualnih manjina te razvoj kompetencija jezično – komunikacijskog područja s učenicima koji se deklariraju kao LGBT+ osobe od iznimne je važnosti za zdrav razvoj učenika i škole kao zajednice. Sudjelovanje roditelja u pedagoškim radionicama, aktivnostima i sadržajima vezanim uz diskriminaciju i stigmatizaciju seksualnih manjina od iznimne je važnosti za razvoj i prihvatanje različitosti, posebice u situacijama kada se dijete/djeca deklariraju kao pripadnici LGBT+ zajednice.

Cilj projekta je bio usmjeren na proces kojim se postupno mijenja sustav odnosa i komunikacije u školi, a odnosi se na: osnaživanje učenika za snalaženje u svakodnevnim situacijama kroz učenje i vježbanje socijalnih vještina te dostatno poznавanje stručne terminologije vezane uz LGBT+ zajednicu, podržavanje prosocijalnog ponašanja i promicanje pozitivnog razvoja učenika, prevencija neprihvatljivog ponašanja i postizanje učinkovite socijalne integracije učenika, razvoj nastavničkih vještina i metodičkih postupaka koji imaju za cilj povećanje uspješnosti svakog sudionika u odgojno-obrazovnom procesu, razvoj komunikacije s naglaskom na poštovanju ljudskih prava i razvoj identiteta škole koji počiva na načelima aktivne i partnerske suradnje.

U ožujku i travnju 2022. godine provedene su pedagoške radionice za učenike, nastavnike i roditelje. Pedagoške radionice su provedene za učenike 2. i 3. razreda srednje škole, a na radionicama učenici su se bavili sljedećim temama: osnovna terminologija LGBT+ zajednice; stigmatizacija, diskriminacija, homofobija, bifobija i transfobija; nasilje nad LGBT+ osobama i tolerancija, mir i nenasilje. Pedagoške radionice za nastavnike i roditelje održane su u ožujku 2022. godine, a nastavnici i roditelji su se upoznali sa sljedećim temama: osnovna terminologija LGBT+ zajednice; stigmatizacija, diskriminacija, homofobija, bifobija i transfobija; kako

razgovarati s LGBT+ djetetom te metode za proaktivno suzbijanje homofobije/bifobije/transfobije u školama, odnosno naputci kako stvoriti LGBT+ friendly okruženje u učionici i školi. Radionice za nastavnike i roditelje održane su online, dok su radionice za učenike održane uživo.

Projekt „NE STIGMATIZIRAJ! NE DISKRIMINIRAJ!“ je pozitivno vrednovan od strane učenika, nastavnika i roditelja te je u planu izrada priručnika za stručne suradnike i nastavnike osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj sa izrađenim pedagoškim radionicama.

Projektom se doprinijelo razvoju vještina i znanja koja doprinose osobnom razvoju te sprječavanju predrasuda, stereotipa i govora mržnje. Uvođenjem pedagoških radionica radilo se na suzbijanju homo/bi/transfobije i zaštiti ljudskih prava LGBT+ osoba. Zlostavljanje i homo/bi/transfobija koje trpe mlade LGBT+ osobe u školskoj okolini ostavljaju trajne posljedice na njihovo mentalno zdravlje, fizičko i emocionalno zdravlje, njihovu dobrobit, školski uspjeh i životna postignuća. Mnoge mlade LGBT+ osobe doživljavaju uskraćivanje potpore i podrške od strane školskih kolega, nastavnika i roditelja, a ovim se projektom željelo potaknuti aktivno sudjelovanje u zaštiti i promicanju ljudskih prava te se nadamo da smo u tome uspjeli. Planira se nastavak provođenja ove tematike u sklopu Građanskog odgoja i u nastavnoj godini 2022./2023. te se nadamo kako će projekt doprijeti do većeg broja učenika, nastavnika i roditelja.

Gospodarska škola Varaždin

Naziv projekta:

ŠKOLSKE NOVINE GOŠKO

Voditeljica projekta: IVA VUKOTIĆ, prof

O PROJEKTU: učenici i nastavnici Gospodarske škole Varaždin pokrenuli su školske godine 2021./22. školske novine pod imenom Goško. Do ožujka 2022. godine izdana su dva broja školskih novina. Između aktualnih tema u školi, učenici su napisali rubrike iz područja građanskog odgoja. U prvom broju su pisali o temama „ja sam aktivni građanin“ – Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, pomoć za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma i nacionalni projekt „Mama, budi zdrava – Ružičasti listopad“. Drugi broj je također obuhvatio teme iz područja građanskog odgoja: čuvam svoj planet, problemi mladih i podrška Ukrajini.

Novinarsku grupu čini jedanaest učenika Gospodarske škole Varaždin. Mentorica učenicima i voditeljica ovog projekta bila je Iva Vukotić, prof., dok je glavna urednica učenica 1. A razreda Lara Schatten. Učenici koji su sudjelovali u projektu su: Lara Schatten, Anamarija Vusić, Iva Smoljo, Jenny Dušak, Lana Belčić, Lea Jurenec, Lucija Hrgarek, Maja Cukor, Maja Pozder, Mihael Kruljac i Nika Mađarić. Nastavnici – mentori su: Iva Vukotić, Jasminka Kelemen, Ivana Meštrić, Mia Klarić, Marinka Klarić Zavrtnik i Marina Ivanović.

Cilj projekta je izraditi školski list koji će uključiti teme iz područja građanskog odgoja i obrazovanja. Građanski odgoj i obrazovanje u srednjoj školi uključuje tri domene, a to su ljudska prava, demokracija i civilno društvo. Školski list je izrađivala novinarska grupa Gospodarske škole Varaždin. Samostalno su istraživali dogovorene teme, provodili intervjuje, izvještavali s raznih događanja u školi i izvan škole i pratili rad lokalne zajednice. Učenici su provodili ankete, intervjuje, reportaže s fotografijama, istraživačke članke, kritičke osvrte i putopise. S obzirom da učenici nisu imali predznanja potrebna za pisanje i oblikovanje školskog lista, sudjelovali su na planiranim radionicama.

Učenici su bili na tri radionice. Na prvoj radionici, koju je provela nastavnica Ivana Meštrić, učenici su osmišljavali naziv školskog lista i izradili popis tema. Na drugoj radionici su se upoznali s načinom pisanja vijesti, a radionici je provela nastavnica Marina Ivanović. Treća je radionica obuhvatila način dizajniranja i oblikovanja školskog lista u digitalnom alatu. Radionicu je provela nastavnica Iva Vukotić.

Ciljevi koji su se postigli provedbom prijavljenog projekta: aktivno uključivanje učenika u rad škole i školske zajednice, korištenje suvremenih digitalnih alata potrebnih za izradu školskog lista, promocija građanskog odgoja i obrazovanja kroz školski list, poticanje učenika i nastavnika na provedbu građanskog odgoja i obrazovanja, informiranje lokalne zajednice o

građanskom odgoju i obrazovanju i provedenim školskim aktivnostima kao što su volontiranje i humanitarne akcije.

Školske novine objavljene su na web stranici Gospodarske škole Varaždin i na web stranici portala skole.hr. Oba lista su tiskana i podijeljena učenicima i nastavicima Gospodarske škole Varaždin te su izložena u hodnicima škole.

Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola

Naziv projekta:

BUDI SPAS U ZADNJI ČAS, UDOMI!

Voditeljice projekta: DANIJELA STRMEČKI I LIDIJA VRBANIĆ

O PROJEKTU: Učenici Graditeljske, prirodoslovne i rudarske škole pokrenuli su projekt „Budi spas u zadnji čas, udomi“ s ciljem poticanja udomljavanja, sterilizacije i kastracije životinja te mikročipiranja pasa. Zašto to radimo? Mnogi naši građani kao kućne ljubimce imaju mačke i pse koje su pronašli na cesti, polju, šumi, vrlo često na rubu smrti. Mora li stvarno biti tako? Zašto se to događa? Napušteni psi i mačke veliki su problem našeg grada i naše okoline, a o broju napuštenih ljubimaca veliku ulogu imaju neodgovorni vlasnici koje svoje ljubimce ne steriliziraju i kastriraju pa se stvara neželjeno potomstvo. Što smo poduzeli? Da bismo se upoznali s problemom, posjetili smo udrugu „Životni zov“ i odnijeli vrijedne donacije u obliku hrane, deka i igračaka. Tamo nas je gđa. Gott upoznala s problematikom napuštenih mačaka. Istaknula je važnost edukacije i upoznavanja građana s potrebom sterilizacije i kastracije životinja. Napravili smo intervju s Veterinarskom stanicom Varaždin i klinikom „Vita“ koji smatraju da bi trebalo uvesti obvezno označavanje mikročipom svih životinja, a ne samo pasa, obaveznu kastraciju i sterilizaciju svih životinja koje nemaju dozvolu za uzgoj, te edukaciju od malih nogu o odgovornom ponašanju prema ljubimcima. Proučili smo mjeru javne politike i analizirali Zakon o zaštiti životinja koji je regulirao zaštitu kućnih ljubimaca, zabranio usmrćivanja pasa i mačaka koji su u azilu, te zabranio neodgovarajuće postupanje prema životnjama. Kako bi se smanjio broj napuštenih životinja, Zakon sadrži i odredbe o kontroli i razmnožavanju kućnih ljubimaca, a jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati nadzor provedbe obveznog mikročipiranja pasa. Razgovarali smo s Policijskom upravom varaždinskom koja naglašava da svako zlostavljanje životinja treba prijaviti u svrhu kažnjavanja počinitelja, ali i zaštite životinja. Da bi se smanjio broj zlostavljenih životinja, potrebno je educirati vlasnike životinja i ostale građane. To se može naručivatijevi ostvariti putem kampanje na lokalnoj i nacionalnoj razini s ciljem sprječavanja mučenja životinja.

U Gradskoj vijećnici razgovarali smo sa zamjenikom varaždinskog gradonačelnika Miroslavom Markovićem koji nam je odgovorio na pitanja vezana uz brigu za napuštene životinje i aktivnosti koje grad provodi po tom pitanju. Najavio je da će se urediti novo sklonište za mačke, a nastavlja se i akcija besplatne trajne sterilizacije mačaka.

I Varaždinska županija je upoznata s problematikom napuštenih životinja, zalaže se za edukaciju i senzibilizaciju javnosti te financiranje sterilizacije mačaka za građane od strane JLS-a.

Na temelju našeg istraživanja, smatramo da je najbolji pristup za rješavanje problema edukacija, te smo osmisili edukativno predavanje o važnosti udomljavanja, sterilizacije, kastracije i mikročipiranja kućnih ljubimaca koje smo održali u našoj školi. Također smo izradili i tiskali letak kojim potičemo i promoviramo udomljavanje.

U našoj smo školi organizirali akciju skupljanja pomoći udruzi Spas – tiskali smo platnene torbe jer mislimo i na okoliš i izradili igračke za ljubimce. Osim skupljanja novčane pomoći skupljali smo stare deke, plahte i ručnike koji su udruzi svakodnevno potrebeni.

Da bi poruke o važnosti udomljavanja, sterilizacije i kastracije, te mikročipiranja pasa došle do naših građana, objavili smo članke na portalima i društvenim mrežama, gostovali smo na Radiju Sjeverozapad, a projekt smo predstavili i na Gradskoj tržnici Varaždin.

Za potrebe projekta izradili smo web stranicu na kojoj, osim informacija o projektu, možete vidjeti mnogo udomljenih ljubimaca, rješiti kviz ili složiti puzzle.

Svoje aktivnosti provoditi ćemo i dalje jer uvijek postoji potreba za pomoći napuštenim šapicama.

Srednja strukovna škola Varaždin

Naziv projekta:

UREĐENJE ŠKOLSKOG PROSTORA

Voditeljice projekta: MARTINA KAPLJIĆ, stručni suradnik rehabilitator i NIKOLINA SMREČKI ČEŠLJAŠ, stručni suradnik pedagog

O PROJEKTU:

Školski projekt Srednje strukovne škole "Uređenje školskog prostora" pokrenut je na inicijativu Vijeća učenika. Na početku školske godine 2021./2022. učenici su prepoznali i opisali poteškoće s kojima se susreću tijekom boravka u školi te su ponudili rješenja koja bi im olakšala i osigurala ugodan boravak u školi. Svoje prijedloge prenijeli su preko predstavnika u Vijeću učenika, a njihove ideje i prijedlozi planiraju se realizirati tijekom dvije školske godine, 2021./2022. i 2022./2023. Uočeni problemi: nastava se održava u više zgrada, a učenici, roditelji, vanjski suradnici i posjetitelji imaju poteškoće u pronalaženju prostorija, dotrajali i bezlični učenički toaleti i svlačionice, zajednički prostor u kojem borave učenici (hodnici) nije prilagođen njihovim potrebama, atrij škole nije iskorišten. Ponuđena rješenja: izrada smjerokaza i tlocrta školskih zgrada, obnova toaleta i svlačionica, bojanje vrata i zidova, ispisivanje motivirajućih poruka na zidove, postavljanje novih ogledala, bojanje i oslikavanje zidova, uređenje prostora za boravak i druženje

učenika, sadnja i održavanje ljekovitog bilja.

U realizaciji prijedloga međusobno surađuju učenici različitih struka (soboslikari, stolari, drvodjeljski tehničari dizajneri, grafički dizajneri, dizajneri odjeće, krojači). Učenici samostalno izrađuju idejna rješenja, pripremaju i obavljaju potrebne radove. Osim učenika, u realizaciji projekta sudjeluju nastavnici različitih struka u ulozi voditelja i mentora učenicima.

Cilj je projekta razvijanje znanja, vještina i stavova koji pripremaju i osposobljavaju učenike za zajednički rad i uključenost u promjene u užoj zajednici. Provođenjem projekta potaknula se suradnja i timski rad učenika različite dobi i zanimanja, aktivno djelovanje učenika u svojoj zajednici (školi), sudjelovanje u

društvenom korisnom radu te se doprinijelo uređenju prostora u kojem učenici borave i njihov odgovoran odnos prema istom.

Tijekom školske godine 2021./2022. realizirane su sljedeće aktivnosti: u suradnji s predstavnicima u Vijeću učenika prikupljene su i odabrane motivirajuće poruke učenika, učenici smjera grafički dizajner oblikovali su tlocrt škole i smjerokaze za glavnu zgradu i školske praktikume, učenici smjera soboslikar-ličilac obojili su vrata toaleta, mušku svlačionicu te zidove hodnika u prizemlju i na prvom katu, učenici smjera grafički dizajner istražili su, osmislili, napravili pripremu i oslikali zid u predvorju škole, učenici smjera stolar obnovili su klupe za sjedenje i vješalice u muškoj svlačionici, učenici smjera grafički dizajner i drvodjeljski tehničar dizajner izrađuju idejna rješenja za uređenje prostora za boravak i druženje učenika u školskim hodnicima i atriju škole.

Evaluacija projekta provest će se na zadnjem sastanku Vijeća učenika, a aktivnosti uređenja školskog prostora nastaviti će se i u školskoj godini 2022./2023.

Medicinska škola Varaždin

Naziv projekta:

MENTALNO ZDRAVLJE ZA SRCE LAVLJE!

Voditeljica projekta: JADRANKA TEŽAČKI, prof. mentor

O PROJEKTU: Praćenjem vijesti, komentara i emisija iz javnih medija te uvidom u vlastita emocionalna stanja i mikroklimu škole te lokalne zajednice, učenici četvrtih razreda, smjer medicinska sestra opće njegi/medicinski tehničar uvidjeli su da se znatno više govori o poremećajima fizičkoga zdravlja u odnosu na mentalno zdravlje. Budući da su oni, kao buduće medicinske sestre/medicinski tehničari opće njegi dobro upoznati s mogućnostima poremećaja mentalnoga zdravlja kroz nekoliko nastavnih predmeta (Komunikacijske vještine, Profesionalna komunikacija u sestrinstvu, Psihologija, Zaštita mentalnoga zdravlja, Etika, Etika u sestrinstvu, Načela poučavanja), inicirali su ideju da kroz učenički projekt izjednache poremećaje svih domena u zdravlju, i fizičke i mentalne. Učenici ostalih smjerova nemaju toliko nastavnih predmeta koji bi obuhvaćali navedenu problematiku pa smatraju da je kroz međuvršnjačku edukaciju najbolje senzibilizirati učenike da prepoznaju vlastite emocije, analiziraju ih, uvide moguće poremećaje te se za pomoć obrate adekvatnoj stručnoj osobi.

Napravljena je Instagram stranica imena Mentalno zdravlje za srce lavlje! koju uređuju četiri učenika. Izrađena je infografika koje je predstavljena na internetskoj stranici škole te isprintana u brošuru i podijeljena učenicima Medicinske škole Varaždin i Prve gimnazije Varaždin.

Održana je međuvršnjačka edukacija učenika 4.b razreda mlađim kolegama ostalih

zdravstvenih smjerova (fizioterapeutski tehničari, zdravstveno-laboratorijski tehničari, prirodoslovna gimnazija). Učenici su nazočili predavanju liječnice i kognitivno

bihevioralne psihoterapeutkinje iz Zavoda za javno zdravstvo Andrija Štampar te književnom susretu s autoricom romana za mlade koji govore o suicidu, Magdalenu Mrčela. Učenici su također iskusili

blagodati team buildinga i fizičke aktivnosti u prevenciji poremećaja mentalnoga zdravlja (izlet na Ravnu goru i Trakoščan).

Učenici su radom na projektu razvijali svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, razvijanja IKT kompetencija, diskusije, intervjuja, izrade ankete, analize sadržaja, izrade loga, izrade plakata, razvijanje poduzetničkih kompetencija te javnog predstavljanja. Tako su učenici samostalno, bez prisustva mentorice, svoju poduzetnost pokazali izradom majica s logom projekta.

Učenike i profesore Medicinske škole Varaždin ovaj je projekt podsjetio na oblike prevencije razvoja poremećaja mentalnoga zdravlja, a o njegovim dobrobitima za zdravje populacije se može govoriti i na drugim nastavnim predmetima te korelirati s ostalim nastavnim sadržajima.

Projekt je bio predstavljen u Gradskoj knjižnici i čitaonici „Metel Ožegović“ Varaždin, u trgovini Bio & Bio u Varaždinu, na Aktivu društvene grupe predmeta Medicinske škole Varaždin te Nastavničkom vijeću Medicinske škole Varaždin u okviru redovne sjednice. Projekt je predstavljen i na internetskoj stranici

 Magdalena Mrčela ... X
3 h ·

Jedva čekam 😊 Draga Jadranka Težački - vidimo se ❤️

 Knjižnica Medicinske škole Varaždin 4 h ·

Pridruži nam se sutra od 15:30 na ZOOM meetingu na kojem ćemo ugostiti našu domaću spisateljicu Magdalenu Mrčelu! 🌟...
Prikaži više

17.3.2022. u 15:30

pridruži nam se na

**ONLINE
SUSRETU S
KNJIŽEVNICOM**

Magdalenom Mrčela

koji će se održati u sklopu učeničkog projekta iz Građanskog odgoja i obrazovanja "Mentalno zdravlje za srce lavlje."

 susret će se održati putem aplikacije Z...
MEETING ID: 975 3305
PASSCODE: 3...

Medicinske škole Varaždin, na javnom Facebook profilu svih učenika koji u njemu sudjeluju te Facebook profilu njihove voditeljice te na Instagram stranici projekta.

Projekt je predstavljen i na mrežnim stranicama portalna Varaždinske vijesti te u papirnatom izdanju tjednika Varaždinske vijesti.

Medicinska škola Varaždin s ovim projektom je sudjelovala (kao jedina srednja škola) i na županijskoj smotri učeničkih projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, 28. ožujka 2022. godine.

Prva gimnazija Varaždin

Naziv projekta:

PRVI FESTIVAL LJUDSKIH PRAVA U PRVOJ GIMNAZIJI VARAŽDIN

Voditelji projekta: RENATA ČELIK, prof., ANDRIJANA PETRINA, prof. i RAJKO GUŠČIĆ, prof.

O PROJEKTU: Ove školske godine Prva gimnazija Varaždin organizirala je Prvi festival ljudskih prava s ciljem promicanja građanskog odgoja i obrazovanja. Festival je u početku bio zamišljen kao tjedan različitih aktivnosti, no zainteresiranost učenika i djelatnika škole potaknula nas je na proširenje projekta te je tjedan ljudskih prava postao festival, koji smo održavali u nekoliko dijelova.

Prvi dio Festivala organiziran je od 06. do 10. prosinca 2021. godine. Ovim smo obilježili Međunarodni dan ljudskih prava koji se tradicionalno obilježava 10. prosinca u znak sjećanja na dan kada je potpisana Opća deklaracija Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima 1948. godine. Tada je prvi puta u povijesti čovječanstva priznato pravo svih ljudi na život, slobodu i sigurnost bez ikakvih razlika. S obzirom na to, naše su aktivnosti bile usmjerene prema upoznavanju i nadopunjavanju znanja o ljudskim prava te stjecanju vještina za stvaranje otvorenijeg, demokratičnijeg i inkluzivnijeg društva. U tome su nam pomogli naši suradnici: predavačice iz SOS Rijeka – centra za nenasilje i ljudska prava, profesor povijesti Milivoj Dretar, pedagoginja Snežana Pavlović, odgovorna za obrazovanje o Holokaustu u Ministarstvu prosvete Republike Srbije, predavačice iz Kuće ljudskih prava i Sanja Barić, predstojnica Katedre za ustavno pravo na Pravnom fakultetu u Rijeci. Posebno nas veseli to što su inicijativu prepoznali učenici Prve gimnazije Varaždine te što je njih preko 300 sudjelovalo u prvim aktivnostima.

U ožujku 2022. godine smo nastavili s aktivnostima. U ponedjeljak, 21. ožujka 2022. godine organizirali smo odlazak na židovsko groblje u Varaždinu, kojim smo zaokružili priču o Holokaustu. Ova je priča započela

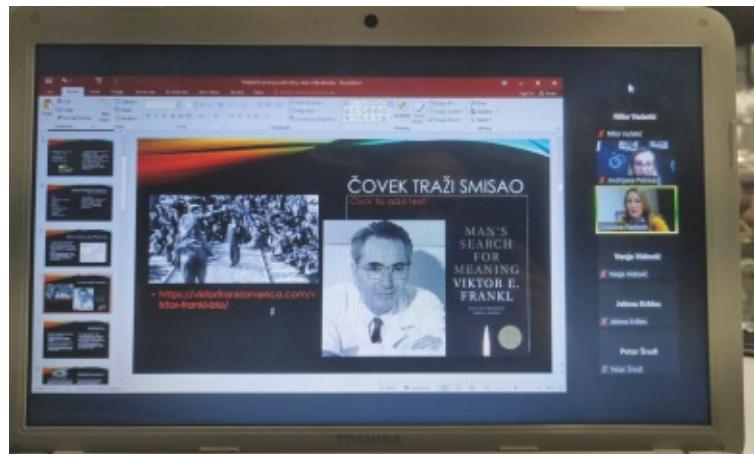
posjetom varaždinskoj sinagogi, predavanjem profesorice Snežane Pavlović o Viktoru Franku te posjetom i predavanjem veleposlanika Izraela Ilana Mora. Dolazak veleposlanika uoči Međunarodnog dana sjećanja na žrtve holokausta posebno je obogatio i uveličao naš Festival. Veleposlanik je našim učenicima održao predavanje o Holokaustu, događaju koji se u židovskoj povijesti naziva ŠOA, a označava katastrofu koju je doživjelo šest milijuna pripadnika židovskevjere od 1933. godine do kraja Drugog svjetskog rata. Veleposlanik je uputio poruku kako antisemitizam nije problem samo židovskog naroda već svakog pojedinca na ovom svijetu odnosno antisemitizam i mržnja generalno problem su cijelog društva. Dužnost je škole da mijenja društvo koje je tolerantno na mržnju i nasilje, da odgoji demokratski usmjerene građane koji su svjesni povijesnih tragedija i koji ne okreću glavu u slučaju diskriminacije drugih osoba, neovisno o njihovoj rasi, spolu, rodu, vjerskom ili političkom opredjeljenju. Veleposlanik je poručio kako prije svega u životu moramo biti ljudi, spremni na reakciju u situacijama kršenja ljudskih prava.

Potaknuti ovim riječima, kao i osjećajem za altruizam, i mi smo kao škola odlučili reagirati na novonastalu situaciju krajem veljače 2022. godine. Najprije smo otvorili izložbu "Daleko od doma", koja je tematizirala izbjegličke krize i prava izbjeglica s naglaskom na krizu u Ukrajini. Osim toga na izložbi su bili izloženi i radovi tj. fotografije učenika koji su se prijavili na nagradni natječaj u sklopu festivala. Prvu i drugu nagradu osvojila je učenica Maja Benić iz 4.c razreda sa svojim fotografijama „Pravo na slobodno kretanje“ i „Pravo na slobodu mišljenja i informiranja“. Treću nagradu osvojila je učenica 2.b razreda, Jelena Krklec sa svojom fotografijom „Tragovi neželjenih“. Nakon otvaranja izložbe na temu "Ukrajinska kriza iz povjesne perspektive" predavanje je održao profesor Hrvoje Klasić, izvanredni profesor povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Profesor Klasić na svoj nam je jedinstven i zanimljiv način objasnio kontekst rata u Ukrajini te nam dao odgovore na brojna pitanja koja smo postavljali.

Zajedno s izložbom i predavanjem započela je humanitarna akcija prikupljanja pomoći za potrebite u krizi. Akcija je trajala tri dana, a razvijala se u nekoliko smjerova. S jedne strane naše poznate humanitarke – profesorica Marinela Merčetić i profesorica Jasmina Horvatić Bedenik u knjižnici su skupljale novčane donacije. Sveukupno je sakupljeno 2241 kn od čega su kupljene stvari za izbjeglice koje su smještene u Areni u Varaždinu. S druge su strane, učenici IB programa u

sklopu svojih CAS aktivnosti pod vodstvom profesorice Željke Pačalat u holu škole prikupljali su potrepštine sukladno popisu Crvenog križa. Ove smo donacije odnijeli u skladište Crvenog križa, a potom smo posjetili ukrajinske obitelji smještene u Radovanu i Druškovcu. Osim toplih riječi i prijateljskih pozdrava s njima smo razmijenili različita iskustva života u Hrvatskoj i Ukrajini te stekli nove prijatelje.

Ovim smo aktivnostima završili Prvi Festival ljudskih prava, kojeg ćemo, nadamo se pretvoriti u dugogodišnju tradiciju. Zahvaljujemo Varaždinskoj županiji na finansijskoj podršci, svim predavačima, nastavnicima i učenicima na širenju aktivnosti Festivala ljudskih prava.

S razlogom je Prva pr(a)va!

Srednja škola Arboretum Opeka Marčan

Naziv projekta:

UTJECAJ KUĆNIH LJUBIMACA NA MENTALNO ZDRAVLJE LJUDI

Voditeljica projekta: NATAŠA POSAVEC

O PROJEKTU: U novije vrijeme ljudi su sve više izloženi stresu koji može dovesti do ozbiljnih zdravstvenih problema. Do danas je proveden velik broj istraživanja koja nam svojim rezultatima ukazuju kako smanjiti stres. Mnoga istraživanja pokazala su da je jedan od vrlo efikasnih načina suzbijanja stresa te poboljšanja fizičkog i psihičkog zdravlja upravo aktivnost vezana uz kućne ljubimce. Nažalost, istovremeno smo svjedoci velikog broja napuštenih životinja od strane neodgovornih vlasnika. Izravni korisnici projekta našeg projekta su učenici i nastavnici škole (130 učenika te oko 60 nastavnika). Voditelj projekta je Nataša Posavec, a ostali sudionici projekta bili su: Dražen Čretni, Lana Hajsok, Elena Kostanjevec, Nataša Posavec te učenici koji su sudjelovali u izradi edukativnih materijala, izradi i obradi ankete, u izradi vrećica sa životinjskim motivima te izradi ležajeva za kućne ljubimce. U prvom dijelu provedbe projekta uključena je bila dosadašnja ravnateljica Rajka Tršinski.

Aktivnost smo započeli formiranjem grupe učenika koji će neposredno sudjelovati u projektu zajedno s voditeljima/nastavnicima. Nakon toga izradili smo anketni listić s 30 pitanja koja uključuju dob ispitanika, kojeg kućnog ljubimca posjeduje, dnevne obaveze vezane uz kućnog ljubimca, vrijeme tokom dana aktivno provedeno uz kućnog ljubimca, je li kućni ljubimac steriliziran (pas/mačka), pozitivni i negativni utjecaji na vlasnika. Anketne listiće podijelili smo svim učenicima i zaposlenicima u SŠ „Arboretum Opeka“ Marčan. Anketne listiće dijelili smo učenicima i zaposlenicima OŠ Vinica koje smo zamolili za suradnju. Prikupili smo ukupno 98 anketnih listića, a rezultati su bili usklađeni s našim očekivanjima. Naše istraživanje je pokazalo da su naši ispitanici u najvećoj mjeri vlasnici pasa i mačaka, u manjoj mjeri ispitanici posjeduju ostale kućne ljubimce od kojih navode zeca, akvarijske ribice, papige, hrčke, zamorce, kornjače, žabe i zmije. Pokazalo se da kućni ljubimci u velikoj mjeri pozitivno utječu na fizičko i mentalno zdravlje ljudi. Sudionike ankete smo zamolili (ukoliko že) da nam ustupi fotografiju svojeg kućnog ljubimca kako bi zajedno s učenicima mogli napraviti digitalni album kućnih ljubimaca čiji su vlasnici učenici i zaposlenici naše škole. Učenici su pod vodstvom nastavnika obrađivali prikupljene podatke, prikazali ih u obliku grafikona, interpretirali te usporedili s postojećom stručnom literaturom. Nakon dobivenih rezultata učenici su izradili PowerPoint prezentaciju u kojoj prikazuju tijek provedbe projekta i dobivene rezultate. Učenici su izradili plakate s tematikom

vezanom uz razne vrste kućnih ljubimaca (karakteristike pojedinih vrsta...). Učenici su u digitalnom alatu Canva izrađivali brošuru koja ukazuje na učinke kućnog ljubimca na čovjeka, pozitivne, ali u određenim situacijama i negativne (npr. neke bolesti...). Brošura će se dijeliti učenicima, roditeljima i svim zainteresiranim stanovnicima lokalne zajednice. Učenici su izradili digitalni album s prikupljenim fotografijama kućnih ljubimaca. Projekt ima edukativni karakter s naglaskom na potrebu kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca zbog velikog broja napuštenih životinja i u našoj sredini. Učenici su zajedno s nastavnicima izradili 10 ležajeva za napuštene životinje smještene u azilu, od recikliranih materijala te platnene vrećice sa životinjskim motivom.

Cilj našeg projekta bio je ukazati na pozitivan utjecaj kućnih ljubimaca na fizičko i psihičko ljudsko zdravlje, ukazati na obaveznu brigu o kućnom ljubimcu kojeg imamo, utjecati na svijest ljudi o potrebi kontroliranog razmnožavanja kućnih ljubimaca, senzibilizirati javnost prema napuštenim životnjama, povezati različite nastavne predmete (biologija, kemija, psihologija, etika).

Srednja škola Ivanec

Naziv projekta:

MULTIKULTURNA INTEGRACIJA

Voditeljica projekta: IVANČICA SLUNJSKI prof.

O PROJEKTU: Cilj projekta je poticati interes za upoznavanje drugačijih kultura i za međukulturalnu suradnju prihvaćanjem stranih doseljenika i radnika kao punopravnih građana i zalaganjem za njihovu integraciju u lokalnoj zajednici. Specifični ciljevi su: ispitati stavove i mišljenja stranih radnika i doseljenika o zadovoljstvu i kvaliteti života u Hrvatskoj, ispitati stavove građana o doseljavanju stranih radnika i stupanj prihvaćenosti stranih doseljenika kao punopravnih sugrađana, ukazati na potrebu integracije stranih radnika u život lokalne zajednice te istražiti mogućnosti za uključivanje stranih radnika u svakodnevni život lokalne zajednice.

Učenici 3.g razreda: Petra Fištrek, Emil Patrčević, Ana Jakopec, Valerija Četrtek i Daria Vusić u periodu od listopada do prosinca 2021. godine izradili su plan istraživanja, sastavili i proveli dvije ankete: jedna je bila istraživanje stavova lokalnog stanovništva o stranim radnicima (online), a drugo je bilo istraživanje stavova stranih radnika o radu i životu u Hrvatskoj. Anketiranje je provedeno uživo s stranim radnicima u Ivančica d.d. i IVA-TEKSTIL d.o.o. u

Ivancu. Nakon obrade i analize prikupljenih podataka tijekom veljače i ožujka 2022. godine projekt i rezultati istraživanja predstavljeni su javnosti: na radiju Ševerni FM u Ivancu, u prostorijama Poduzetničkog inkubatora u organizaciji Poslovnog kluba Ivanec i Srednje škole Ivanec, na kojem su prisustvovali poslodavci, predstavnici lokalne vlasti, udruga i medija te na stranicama škole i raznim informativnim portalima. Održali smo i radionice za strane radnike koji su sudjelovali u istraživanju u organizaciji Kluba mlađih Ivanec (osmislile i vodile članice kluba Lucija Šambar, Ana Kolarčić i Paula Putar) na temu hrvatske kulture, lokalnih običaja i učenja hrvatskog jezika. Do kraja školske godine planiramo organizaciju javne manifestacije - razmjene recepata i pripremanja tradicionalnih jela domaće i strane kuhinje u središnjem gradskom parku u Ivancu. Cilj je uključiti strane radnike u predstavljanje običaja i pripremanja tradicionalnih recepata i jela kulture iz koje dolaze, a ujedno i predstaviti domaća tradicionalna jela, recepte i običaje.

Srednja škola Ludbreg

Naziv projekta:

EKOAKTIVIZAM

Voditeljica projekta: TAJANA JENKAČ

O PROJEKTU: Promjene koje danas činimo na Zemlji odražavaju se na razvoj našeg društva u budućnosti. Važnost ekologije za buduće naraštaje nije upitna, kao ni uloga obrazovanja za stvaranje održivog razvoja. Potrebno je potaknuti mlade generacije na razmišljanje o zdravijem načinu života i na koji način vlastitim djelovanjem doprinijeti odgovornom održavanju okoliša.

Srednja škola Ludbreg se odlučila aktivirati i to EKOaktivirati te provesti brigu za ekologiju iz riječi u djela. S misijom da učinimo nešto dobro za naš okoliš, ali i za naše tijelo odlučili smo u sklopu školskog projekta „Ekoaktivizam“ povezati ekološki uzgoj, zdravu prehranu te prirodnu kozmetiku. Učenici su tijekom projekta uključeni u različite radionice na kojima su informirani o važnosti zdrave prehrane, načinima korištenja ekološki uzgojenog ljekovitog i aromatičnog bilja te pravilnom načinu kompostiranja ostataka nastalih tijekom radionica. Ekološka osvještenost učenika bila je ključna za radionice koje su uslijedile. Odlučili smo iskoristiti lako dostupne namirnice za proizvodnju ekoproizvoda. Tako su učenici imali priliku sudjelovati u procesu sušenja jabuka te dobivanju hladno prešanog ulja od oraha, suncokreta i

lješnjaka uz nusprodukt brašna oraha, suncokreta i lješnjaka. Za proizvodnju prirodne kozmetike učenici su koristili ljekovito i aromatično bilje iz školskog vrta i hladno prešano suncokretovo ulje u pripremi macerata na temelju kojih su se izradivale kreme i meleme. Zanimljiva faza projekta svakako je bila pakiranje proizvoda u prikladnu ambalažu koja također promiče ekoaktivizam Srednje škole Ludbreg. Učenici su zajedno s voditeljima radionica osmišljavali izgled ambalaže koji će biti praktičan, ekološki, a ujedno i privlačan za buduće korisnike kod promidžbe i prodaje proizvoda.

Kroz sve faze projekta, od pripreme i izrade do pakiranja i plasiranja proizvoda istraživali su se benefiti navedenih proizvoda za ljudski organizam i održivi razvoj zatvarajući krug kompostiranjem dobivenih ostataka koji će se kao humus u narednim mjesecima

koristiti za ekološki uzgoj navedenih biljaka. Svojim primjerom želimo potaknuti ostale da se odluče za proizvodnju i korištenje ekoloških proizvoda. Ekoaktivizam naših učenika pokazao se i kod obilježavanja značajnih datuma u školi. U dane poput Božića, Valentinova i Uskrsa kada se medijski potiče konzumerizam građana, škola je održavala kreativne radionice izrade ekoloških ukrasa i poklona za učenike i djelatnike škole. Za ukrašavanje školskog prostora izvor materijala bila je priroda. Na taj način potaknula se kreativnost, inovativnost i ekološka svijest učenika koji su svoje ideje prikazali kroz izložbene rade. Održana su i predavanja o pravilnom svrstavanju i recikliraju otpada, uštedi energenata i vode kako u školi, tako i kod kuće jer zajedno (su)djelujemo u očuvanju okoliša.

Ekoaktivizam Srednje škole Ludbreg svakako ne staje u svom radu već marljivo planira nove projekte s istim entuzijazmom pod sloganom „Aktiviraj se i odaber pravi smjer, EKO smjer!“ Kad jednom kreneš, teško je stati, a sve dobro što radimo, vratí nam se na isti način!

Srednja škola Novi Marof

Naziv projekta:

AKO TE ZANIMA – ZAVIRI!

Voditelj projekta: NIKOLA ŽGANEC, ravnatelj

O PROJEKTU: Cilj projekta bio je potaknuti potencijalne učenike i društvenu zajednicu da upoznaju rad i uvjete naše odgojno-obrazovne ustanove korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Učenici i djelatnici škole sudjelovali su u pripremi prostora i definiranju interaktivnih točaka i sadržaja te u izradi promotivnog videa o Srednjoj školi Novi Marof. Naša vrata sada su „otvorena“ 24 sata dnevno!

Odlučili smo se za ovaj projekt kako bi virtualni sadržaji besprijekorno predstavili naše odgojno-obrazovno okruženje potencijalnim učenicima koji traže kvalitetno obrazovanje u primjerenom ambijentu.

Naši potencijalni učenici i njihovi roditelji lakše će i brže doći do potrebnih informacija te čemo na taj način predstaviti jedinstvenost i suštinu svoje lokacije i prostora.

Stvorena je interaktivna virtualna turneja od 360° koja je unaprijeđena u Google rezultatima pretraživanja i na verzijama radne površine i mobilne aplikacije Google Maps. Integracija naše virtualne šetnje na Google Street View povećat će broj pregleda našeg prostora. Kupljeno je prijenosno računalo za potrebe projekta. Izrađen je digitalni informativni školski list i promotivni video o našoj Školi. Učenici i djelatnici

Škole aktivno su sudjelovali u odabiru interaktivnih točaka i sadržaja te su kao novinari, urednici i suradnici Novinarske grupe bili uključeni u proces izrade informativnog školskog lista „Zelenko“, fotografirali su važna obilježavanja i događanja, sudjelovali u pripremi učionica i snimanju promotivnog videa o Srednjoj školi Novi Marof.

Srednja škola u Maruševcu s pravom javnosti Maruševec

Naziv projekta:

ŠKOLA JE DRUGI DOM

Voditeljica projekta: IVANA BUHIN, prof.

O PROJEKTU: Cilj projekta bio je potaknuti učenike svih razreda sva tri smjera (opća gimnazija, medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege, fizioterapeutski tehničar/ka) da zajedničkim snaga urede školsko predvorje i okoliš škole. Ispalnirali smo izraditi namještaj od paleta (fotelje, stolove, police za knjige) te posaditi cvijeće i začinsko bilje. Opći cilj projekta bio je zaštiti mentalno zdravlje učenika uređivanjem škole i stvaranjem sigurnog mesta za kvalitetno druženje i razmjenu iskustva, dok su još neki od specifičnih ciljeva projekta sljedeći: jačanje socijalizacije i komunikacije učenika (druženje i zajedničko provođenje vremena), razvoj poduzetničkih kompetencija (poticanje razmišljanja „od-ideje-do-projekta“), poticanje čitateljske pismenosti i kreativnosti (kutak s knjigama namijenjenih mladima), razvoj odgovornosti spram zajednice i okoliša (održivi razvoj i briga svakog pojedinca za okoliš) te usavršavanje vještina timskog rada (zajedničkim snagama do konkretnog cilja). Projektu su se pridružili učenici od prvih do završnih razreda iz svih smjerova te uz pomoć stručnih suradnika i nastavnika pokazali da učenici mogu zaista sve kada se udruže i „zasuču“ rukave.

Strojarska i prometna škola Varaždin

Naziv projekta:

VOLONTERSKI KLUB SIPS

Voditeljica projekta: MARIJANA DODGOVIĆ, školska psihologinja

O PROJEKTU: Strojarska i prometna škola već dugi niz godina sudjeluje u humanitarnim akcijama u koje se uključuju učenici, nastavnici, stručni suradnici, ostali zaposlenici škole i roditelji učenika. Kako bi uključivanje u takve i slične akcije postalo sustavnije i što češće te kako bi unutar same škole imali sustav koji je pokretač ovakvih aktivnosti odlučili smo osnovati Volonterski klub SIPS.

Klub je osnovan u prosincu 2021. te je postao centralno mjesto unutar škole za edukaciju učenika o važnosti volonterstva i pokretanje volonterskih akcija.

Koordinatorica volontera i voditeljica kluba je profesorica Marijana Dodigović, školska psihologinja. Uloga voditeljice kluba je da vodi evidenciju volontera te u dogovoru s učenicima i prema potrebama lokalne zajednice planira volonterske akcije, organizira učenike te osigurava podršku učenicima u provođenju akcija. Nastavnici i ostali djelatnici škole upoznati su s idejom osnivanja i ciljevima postojanja kluba te su pozvani na sudjelovanje i suradnju.

Volonterski klub SIPS svoje je aktivnosti započeo kampanjom poticanja na volonterstvo kroz koju je naglašena važnost volonterskih akcija te osobne i šire društvene dobrobiti volontiranja. Kako bi se ovaj dio aktivnosti uspješno proveo učenici su bili informirani o osnivanju kluba te pozvani da se prijave za sudjelovanje u volonterskim aktivnostima. Nakon utvrđivanja broja zainteresiranih učenika, za njih su organizirane orientacijske radionice o volontiranju. U suradnji s Volonterskim centrom Zagreb, održano je i predavanje na temu volontiranja i volonterskih aktivnosti tijekom kojeg su učenici imali priliku vidjeti kako djeluje jedna organizacija civilnog društva koja se bavi razvojem i

promicanjem volonterstva. Također, dogovorena je i dostava volonterskih knjižica u koje se volonterima upisuju održeni volonterski sati. Uz navedene aktivnosti, uredili smo i „volonterski kutak“ u školi.

U rad Volonterskog kluba SIPS uključio se veliki broj učenika koji vrlo rado sudjeluju u različitim akcijama. Osobito se u tome ističe 15 učenika koji redovito obavljaju i dodatne volonterske aktivnosti kao što je informiranje i poticanje drugih učenika na sudjelovanje u akcijama, razvrstavanje prikupljenih stvari, dostava stvari na za to predviđena mjesta i sl. Aktivnostima kluba aktivno se, uz koordinatoricu volontera, pridružilo i 6 djelatnika škole dok svi ostali zaposlenici vrlo rado sudjeluju svojim donacijama za različite akcije.

Volonterski klub SIPS do sada je prikupio igračke i slikovnica za djecu koja se liječe na Odjelu pedijatrije Opće bolnice Varaždin, prikupio prehrambene proizvode za korisnike Socijalne samoposluge „Kruh sv. Antuna“, prikupio hranu i deke za napuštenе pse smještene u Udrudi Spas, organizirao dobrovoljno darivanje krvi u suradnji s Općom bolnicom Varaždin te prikupio trajne namirnice u suradnji s Crvenim križem za raseljene osobe iz Ukrajine.

Kroz sve navedene, a i planirane buduće akcije, vodi se računa o ostvarivanju ishoda učenja koji su dio Građanskog odgoja. Volonterski klub djeluje na načelima tolerancije, humanosti, solidarnosti, pravednosti, inkluzivnosti i održivog razvoja doprinoseći osobnom razvoju svih uključenih te pozitivnim društvenim promjenama.

Projekti osnovnih i srednjih škola Varaždinske županije u šk. god. 2021./2022.

Varaždinska županija

Izdavač: Varaždinska županija
Uredništvo: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije
Varaždin, svibanj 2022.